

DARBININKAS

LIV NR. 68. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, SPALIO - OCTOBER 9, 1959 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

NIEKO NAUJO NĖRA, O BETGI... Užkulisiuose esą svarstomi kompromisai

Padėtis tarp Vakarų, Sovietų ir Kinijos neaiški ir nervinanti

Herteris atsakomybę už įvykius skyrė Maskvai. Dillonas išpėjo Kinijos ir Sovietų komunistus, o tie provokuoja

Valstybės sekretorius Herteris spalio 6 spaudos konferencijoje paaiškino politinius santykius tarp Sovietų ir Amerikos, kurie po Eisenhowerio ir Chruščiovo pasitarimų viešojoje opinijoje buvo virtę chaosu. Ką davė Chruščiovo atvykimas? — Artimajai ateičiai šiek atleido įtampą, ir derybos dėl Berlyno galės eiti be grasinimo. Tolimesnėje santykių e...

goje tik laikas galės parodyti, kiek vizitas buvo vertingas. Herteris norėtų būti optimistas. Ar yra garantijos, kad grasinimas nepasikartos? — Sovietai nėra atšaukę savo reikalavimo, kad Vakarai pasitrauktų iš Berlyno, ir grasinimo, kad jie darys taiką su rytu Vokietija, perduodami jos žiniai susisiekimą tarp vakarų Vokietijos ir vakarų Berlyno. Jie nėra pareiškę jokių garan-

tyjų, kad po naujų derybų laikas jie nepasikesins iš naujo į Vakarų teises Berlyne. Ar yra vilties dėl Berlyno susitarti? — Negaliu užtikrinti. Ar galima derėtis dėl Vakarų kariuomenės atitraukimo iš Berlyno nepažeidžiant Vakarų teisių? — Ne. Herteris manęs, kad į tokios rūšies derybas negalima leisti. Vakarų pozicija buvo ta, kad Vakarų kariuomenė vakarų Berlyne pasilieka iki Vokietijos sujungimo. Ta pozicija nėra pasikeitusi. Ar sutarta kas dėl nusiginklavimo? — Ne. Pasitarimuose nusiginklavimo klausimas paliekas tik labai bendrais posakiais. Ar sovietai nedavė ženklų, kad sutinka su nusiginklavimo kontrole?

— Ne. Smulkesnių diskusijų tuo klausimu nebuvo. Kas dėl atominių bandymų sustabdymo? — Tarp prezidento ir Chruščiovo tuo reikalu nebuvo kal-

bama. Kalbėjo tik Herteris su Gromyko. Nieko naujo tarp jų. Ar padėtis Tolumuosiuose Rytuose palengvėjo, nuvykus ten Chruščioviui? — Valstybės sekretorius nemato jokio esminio palengvėjimo. Kinijos komunistai kartoją agresinius pareiškimus Jungtinių Valstybių ir Formozos adresu. Apie taikingas priemones klausimam spręsti kalbėjo Chruščiovas tik Sovietų Sąjungos komunistų, ne Kinijos komunistų vardu. Nuomonių skirtumas tarp Kinijos ir Sovietų Sąjungos komunistų — galimas. Kada viršūnių konferencija? — Nei vieta nei laikas nesutarta. Aišku tik, kad viršūnių konferencija gali būti prieš prezidento Eisenhowerio kelionę į Sovietus.

Reston informuoja betgi, kad ištikrųjų esą svarstomi klausimai, kurie galėtų būti kompromis Berlyno reikalu: — Vakarų igulas Berlyne sumažinti iš 14,000 iki 7,000 o susisiekimą su Berlynu pavestį Jungtinių Tautų kontrolei; — Sumažinti ar visai sustabdyti propagandą vakarų Berlyne, jei už tai Sovietai sutiks netrukdyti Amerikos Balso. Ties klausimai bus pateikti sąjungininkam svarstyti, kai tik paaiškės Anglijos rinkimai.

DARBININKAS kitą savaitę dėl Kolumbo šventės išeis tik vieną kartą — spalio 14, trečiadienį.

Atentatas Irake Irako diktatorius Abdel Karim Kassem spalio 7 sostinėje važiuodamas automobiliu gavo į pečius tris šūvius. Pavojaus gyvybei nesą. Aptvarkytas jis pasirodė miniai iš ligoninės balkono. Neaišku, ar tai Nasserio šalininkų ar komunistų darbas.

Rytų Berlyno komunistai spalio 7 išbrovė į vakarų Berlyną ir 12 traukinio stočių prišmaigstė apie 90 komunistinių vėliavų. Policija jas pašalino. Tačiau darbininkai iš rytu Vokietijos, kurje dirba vakarų Berlyne, uovo paraginti apmėtyti policiją akmenimis. Penki policininkai sužeisti. Tuo pačiu metu rytu Berlyne Ulbrechtas kalbėjo apie vakarų Berlyną kaip bombą, kuri galinti kiekvienu metu sprogti. Berlyno gyventojai vertina tą komunistų darbą kaip provokaciją.

KUO DZIAUGIASI MASKVA IR RYTŲ VOKIETIJA Rytų Vokietijoje spalio 6 Chruščiovo pavaduotojas Kozlovas ir min. pirm. Grotewohl džiaugėsi, kad Vakarai rytu Vokietiją jau pripažino de facto. Tai padarė jie, išleisdami ją dalyvauti Zenevos konferencijoje.

IRAKO min. pirm. Kassem pašautas.

PREZIDENTAS PRIEŠ STREIKUS

Prezidentas ėmėsi žygių tik prieš uosto darbininkų streiką, o prieš plieno — ne. Prez. Eisenhoweris spalio 6 ėmėsi Taft - Hartley įstatymo uosto darbininkų streikui nutraukti. Per tą laiką jo sudaryta komisija tirs padėtį ir mėgins surasti kompromisą.

parėjai atkalbinėja prezidentą į plieno streiką nesikišti. Jie tikina, kad esą labai svarbu parodyti darbo lyderiam, kad vyriausybė nepadės jiems išgauti iš darbdavių tokias sąlygas, kurios pagreitintų krašte infliaciją.

Taft - Hartley įstatymas, kuris duoda prezidentui teisę įsikišti į streiką ir jį pertraukti 80 dienų, išleistas 1947. Buvęs prez. Trumanas pasinaudojo 11 kartų, Eisenhoweris 5 kartus. Pirmu kartu jis buvo panaudotas irgi dėl uostų darbininkų streiko. Tačiau prezidentas šio įstatymo nesiėmė plieno streikui baigti, nors jis eina jau nuo liepos 15. Jis tik paragino susitarti iki spalio 8. Tuo tarpu nematyti jokių vilčių. Galimas daiktas, kad ir šiuo atveju prezidentas bus priverstas pasinaudoti įstatymu.

Turkijos min. pirmininkas lankėsi Amerikoje ir spalio 6 pareiškė: nors Chruščiovas susirūpinęs baigti šaltąjį karą, bet Sovietų spaudimas ir propaganda viduriniuose rytuose nėra niek sumažėję. Apie Sovietų norus bus galima spręsti ne iš žodžių, bet iš darbų — pritarė Menderes valst. sekr. Herterio žodžiam.

U.S. News a. W. Report rašo, kad prezidento ekonominiai — Con Edison reikalauja leidimo pakelti mokesį už elektrą. Firma nori papildomai gauti apie 31 mil. dol. Tada turėtų pakelti apie 7 proc. elektros kainą. — Kinijoje Sovietų žurnalistas buvo uždrausta lankyti tam tikrose Kinijos dalyse kaip ir kitiem užsienio žurnalistam. — Japonijoje rugsėjo 26 - 7 audroje žuvo 5,000, sužeista 10,000; be pastogės 1.5 mil.

Turkijos min. pirmininkas lankėsi Amerikoje ir spalio 6 pareiškė: nors Chruščiovas susirūpinęs baigti šaltąjį karą, bet Sovietų spaudimas ir propaganda viduriniuose rytuose nėra niek sumažėję. Apie Sovietų norus bus galima spręsti ne iš žodžių, bet iš darbų — pritarė Menderes valst. sekr. Herterio žodžiam.

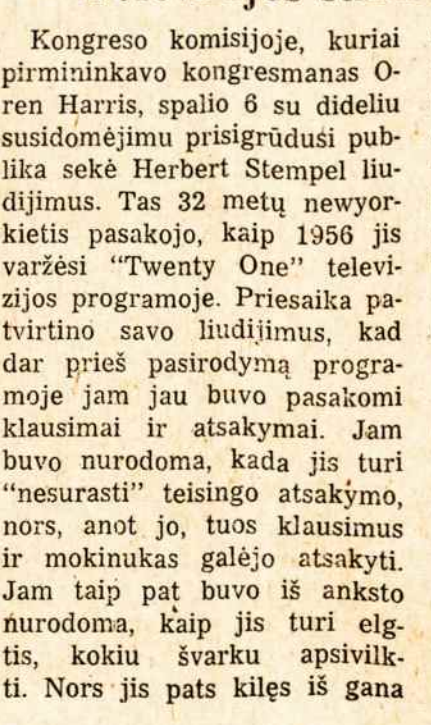
KENO NAUDAI VEIKIA LAIKAS?

EISENHOWERIO - CHRUSČIOVO PASITARIMUOSE LAIMĖTA LAIKO; BET PO SOVIETŲ LUNIKŲ AMERIKIEČIUS IMA NERVINTI, KODĖL LAIKU NEPASINAUDOJO AMERIKA Life vedamajame: — Apskritai sutariama, kad Chruščiovo vizitas visiem laikams nėra begalinis. — Chruščiovas, atrodo, tiki, kad laikas ilgame bėgime veikia komunizmo naudai. — Prezidentas ir sekretorius Herteris giliai tiki, kad laikas veikia mūsų naudai, ar jis būna ilgas ar trumpas ...

Ar laiku naudojasi Amerika?

Tą klausimą svarsto J. Alsup (NYHT) ryšium su Sovietų nauju satelitu apie mėnulį. Kamė ne pasiekti mėnulį, bet turėti jam pasiekti raketas. Raketos yra pavojingos ne tada, kai jos šauda į mėnulį ar žemę, bet kai jos šaudyti grąsina kiek arčiau — į Ameriką. Alsup rašo, kad po naujo sovietinio laimėjimo vyriausybės ekspertas Herbert York ramina: Amerika ir Sovietai baigė raketų srityje yra toje pačioje pozicijoje. Tuo pasipiktinęs Alsup pateikia skaičius, kaip reikiama "ta pati pozicija" ir kaip laikas veikia vieno ar antro naudai. Jis sako: 1960 Amerika turės 30 b. raketų, Sovietai 100; 1961 — 70:100; 1962 — 130:1,000; 1963 130:1,500. — Ešą jeigu Amerika susigriebtų ir imtų pilnu tempu lenktyniuoti, tai ji vis tebtų kritikuojamoje padėtyje 1961 - 66 metais. — Kongresas tai matęs, vyriausybės pateiktas sumas papildęs. Tačiau esą ženklų, kad vyriausybė vykdytų ne Kongreso priimtą, bet savo numatytą programą.

Esą visi optimistai šiandien pripažįsta, kad nuo Sovietų raketų šiandien Amerika neturi apsaugos. Dėl to Chruščiovas ir buvęs per paskutinius 18 mėnesių toks aktyviškas. Jei dabar taip, tai kas bus 1966. Vyriausybės politiką nepasinaudoti laiku autorius vadina "po mūsų — nors tvanas". Toki jau nervingi balsai po Chruščiovo vizito ir po naujo luniko.

Nixonas apie didžiausią pavojų

Viceprezidentas Nixonas spalio 7 sveikindamas Centro (Central Treaty Organizator), kalbėjo: didžiausias dabartiniu metu komunistinio bloko pavojus yra ne jų agresija iš lauko, bet jų organizuojama subversija iš vidaus. Kalbos apie taikingą koegzistenciją ir ūkinį bei kultūrinį lenktyniavimą pridingia pagrindinį veikimą. — Amerikoje, kaip skelbia sveikatos valdyba, vis labiau trūksta gydytojų. Dabartiniu metu 100,000 gyventojų yra 132 gydytojai ir 57 dantistai; 1975 busių 126 gydytojai ir 50 dantistų. Gydytojų sąjungos čia yra labai užsidariusios ir viską daro, kad apskintų naujų gydytojų priauglių. — Albanijoje suimta vėl 30 katalikų kunigų ryšium su atnaujinta propaganda prieš tikėjimą.

Ką sovietai laiko šaltuojų karu Jungt. Tautose spalio 6 Sovietai kaltino Ameriką, kad ji norinti tęsti šaltąjį karą, kadangi ji palaiko į saugumo tarpybą ne Lenkiją, bet Turkiją. Jeigu Amerika palaikytų tą, ko nori Sovietai, tai šaltjo karo nebūtų. — Nikita pas prezidentą Camp David prezidentas, besikalbėdamas su Chruščiovu, pasisakė noris atostogų, kur galėtų pabėgti ir nuo telefonų Chruščiovas čia pasiskubino paaiškinti: Sovietai turi telefonų taip pat daug; netrukus turėsia tiek kaip Amerika, o toliau Ameriką pralenksia. — Kiek kaštuoja Chruščiovo laikrodis Pittsburghe vienas darbininkas padovanojo Chruščioviui cigara, už tai Chruščiovas nusisėmė nuo rankos ir atidavė jam savo laikrodį. Patikrinus laikrodį vertinamas 14 dol. — Ar Gromyko bus pakeistas? Londone leidžiamas gandas, kad Chruščiovas numato vietoj Gromyko užsienių reikalų ministeriu skirti "besišypsantį" Menšikovą, kuris dabar yra Washington. Chruščiovas noris pastatyti žmogų, kuris vakariečiam atrodo malonesnis. Tačiau amerikiečių spaudoje pastebima, kad Menšikovas Chruščiovo vizito metu nepaileidęs progos pašnibzdėti Chruščioviui, kas jį labiau nuteiktų prieš Ameriką. — Chruščiovas pavedė savo atstovui Menšikovui nupirkti Amerikoje helikopte, ir dar ne vieną — tokį kaip prezidento Eisenhowerio. Tokis helikoptis kaštuoja 200,000 dol. — Sovietų Tass agentūra labiausiai kaltina buv. prez. Trumaną, kad jis esąs dabar didžiausias šaltjo karo šalininkas.

BERENSONAS IŠ LIETUVOS Florencijoje, Italijoje, spalio 6 mirė Bernard Berenson, laikomas didžiausiu renesanso meno specialistu, meno kritiku, istoriku. Jis mirė 94 metų. Bernard Berenson buvo gimęs Lietuvoje. Į Ameriką atvyko su tėvais būdamas 10 metų. Jo sprendimai turėjo didžiausios įtakos meno paveiklų prekybai visame pasaulyje.

Televizijos sukčiai jau išaiškinti

Kongreso komisijoje, kuriai pirmininkavo kongresmanas Owen Harris, spalio 6 su dideliu susidomėjimu prisigrūdusi publika sekė Herbert Stempel liudijimus. Tas 32 metų newyorkietis pasakojo, kaip 1956 jis varžėsi "Twenty One" televizijos programoje. Priešai patvirtino savo liudijimus, kad dar prieš pasirodymą programoje jam jau buvo pasakomi klausimai ir atsakymai. Jam buvo nurodoma, kada jis turi "nesurasti" teisingo atsakymo, nors, anot jo, tuos klausimus ir mokinukas galėjo atsakyti. Jam taip pat buvo iš anksto nurodoma, kaip jis turi elgtis, koku švarku apsivilkti. Nors jis pats kilęs iš gana turtingos šeimos, bet jam buvo pasakyta, kad turi atrodyti kaip neturtingas kareivis, o kada bus paklaustas, ką pinigais veiks, tai atsakymas taip pat buvo paruoštas — išsisukti iš piniginių bėdų. Jam buvo leista laimėti 10,000. Panašias istorijas pasakojo ir dailininkas Snodgras. "Twenty One" programoje apgaulė patvirtino ir kiti liudininkai. Van Doren prispažino, kad firma jam buvo išmokėjusi avanso 5,000. Firmos pareigūnas Alfred Davis sakė, kad firmos advokatas patarė tardytojams tiesios apie programos organizavimą nesakyti ir geriausia — dingti tuo tarpu iš New Yorko.

HERBERT STEMPEL, pirmas liudininkas.

BERNARD BERENSON mirė.

Kas nors turi pasakyti tiesą į akis

Lietuvos reikalas Pavergtos Europos seime

Baltijos valstybių klausimas Pavergtos Europos seimo šeštoje sesijoje rugsėjo 29 - 30 iškilio keliais atvejais.

Vienas — kai Raoul Bossy (Rumunija) referavo apie Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Rumunijos, Vengrijos suklustą atstovavimą Jungtinėse Tautose ir Baltijos valstybių suverenumo uzurpavimą.

Kalbėtojo trumpo pranešimo faktai iškėlė, kaip Jungtinės Tautos palaipsniui darė teisinius ir moralinius nusikaltimus, nušienkdamas prieš agresorių ir išduodamas agresijos aukas. Prieš 5 metus, 1954 spalio

20 — minėjo pranešėjas — Pavergtos Europos seimas protestavo tik dėl dviejų valstybių suklustoto atstovavimo Jungtinėse Tautose — dėl Čekoslovakijos ir Lenkijos, kurioms atstavo Sovietų Sąjungos smurtu pastatytos komunistinės vyriausybės.

Tą pat dieną buvo pareiktas taip pat Pavergtos Europos seimo protestas ir prieš Sovietų Sąjungos uzurpavimą teisių kalbėti Lietuvos, Latvijos, Estijos vardu.

Jungtinės Tautos tylėjo. Jos protesto balsų nenorėjo girdėti. Jau kitais metais 1955 rugsėjo 22 ir 29 Pavergtos Europos seimas turėjo protestuoti dėl kitų dar keturių valstybių suklustoto atstovavimo. Buvo pareikštos pretenzijos dalyvauti Jungtinėse Tautose komunistinės Albanijos, Bulgarijos, Rumunijos ir Vengrijos vyriausybės, pastatytos taip pat Sovietų Sąjungos pretenzijas dalyvauti Jungtinėse Tautose komunistinės Albanijos, Bulgarijos, Rumunijos ir Vengrijos vyriausybės buvo pripažintos ir 1955 priimtos į Jungtines Tautas.

Tuo priėmimu buvo sulaužyta Amerikos prezidento deklaracija. Jis 1945 buvo pareiškęs: "Pripažinimas bus atsakytas kiekvienai vyriausybei, kuri tautai yra primesta smurtu ar svetimos jėgos".

Sulaužytas ir pačių Jungtinių Tautų sprendimas, pasirėmus tarptautinio teismo aiškinimu, kad jos nepriimtinos, nes sąmoningai atsisakė vykdyti išpareigojimus asmens teisėm ir pagrindinėm laisvėm pagerbti.

Kokia buvo Amerikos rolė šioje teisės ir moralės išdavimo eigoje? — Amerika susilaikė, kai buvo balsuojamas tų keturių priėmimas.

Šioje sesijoje Pavergtos Europos seimas, reikšdamas protestą prieš Lietuvos, Latvijos, Estijos suverenumo uzurpavimą, prieš Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Rumunijos, Vengrijos atstovavimo suklustą, priminė šią praeitį, nemalonią ir norimą pamiršti kitoje gatvės pusėje Jungtinėse Tautose.

Dr. Antanas Trimakas specialiai pranešė apie Sovietų įvykdytas agresijos prieš Baltijos valstybes dvidešimtmetį, ir seimas priimtoje rezolucijoje priminė vėl anas nemalonias praeties tiesas:

slaptą Sovietų ir nacių Vokietijos susitarimą 1939, Sovietų primestas Baltijos valstybėm "tarpusavio pagalbos sutartis" 1939, Sovietų įvestas Baltijos valstybėse bazes (prieš bazes kaip dabar Sovietai protestuoja); priminė Baltijos kraštų okupavimą lauzant "nepuolimo sutartis" (kokias ir dabar Sovietai visiem siūlo); priminė okupacijos tęsimą lauzant Jungtinių Tautų deklaraciją...

Seimas pasmerkė Baltijos kraštuose vykdomą sovietizaciją ir pareiškė solidarumą su Baltijos kraštais kovoje dėl laisvės, nes Baltijos valstybių kaip ir kitų pavergtų valstybių laisvė yra neatkiriama dalykas nuo garbingos ir teisingos tautos veiksmų.

Vaclovas Sidzikauskas, Lietuvos delegacijos pirmininkas, politinės padėties vertinime palietė ir Chruščiovo pastangas lyginti Sovietų ir jų pavergtų valstybių santykius su Amerikos ir Kalifornijos, Arizonos bei Texas santykiais. "700 me-

Prancūzai apie Vakarų, Vokietiją

N. Y. Times surengė Paryžiuje radijo pasikalbėjimą, kuriame dalyvavo 3 prancūzai ir 2 amerikiečiai studentai. Buvo pakviestas kalbėti ir Paul Reynaud, buvęs Prancūzijos min. pirm., kada Prancūzija kapituliuojo prieš Hitlerį, o dabar parlamento finansų komisijos pirmininkas. Jis pareiškė:

— Nato per 10 metų atliko svarbų, bet tik negatyvinių uždavinių: sulaukė Sovietus nuo žygio iki Atlanto. Sovietai tuo metu turėjo ir pozityvinių laimėjimų Azijoje, Afrikoje ir pietų Amerikoje.

— Jei Vakarai nepasitempė ūkiškai, politiškai ir kariškai, labai žaidimą prakiš. Vakaram reikalinga stipri Vokietijos kariuomenė. (Priminė, kad prieš pastrečių metų Chruščiovas jam kalbėjęs nesutiksias niekada su Vokietijos sujungimu).

—Komunistinė Kinija yra daug didesnis pavojus nei Sovietai. Kinijos komunistai yra aktyvūs vakarietiško gyvenimo priešai. O jie svarbūs, nes iš keturių žmonių pasaulyje vienas yra kinas.

Jaunimo atstovas Walewskij: Santykiai tarp prancūzų ir vokiečių dabar daug nuosirdesni nei anksčiau. Kitas studentas prancūzas: Vokietija turi vaidinti Europoje didesnę rolę, nes ji dabar didžiausia ir turtingiausia Europos valstybė. Trečias: Vakarai neturi jokios tvirtos ideologijos, kurią galėtų pastatyti prieš komunizmą. Vakarai žiūri tik ūkinėm ir karinėm akim, bet to neužtenka komunizmo ideologijai atremti.

Amerikiečiai su tais prancūzų pareiškimais solidarizavosi.

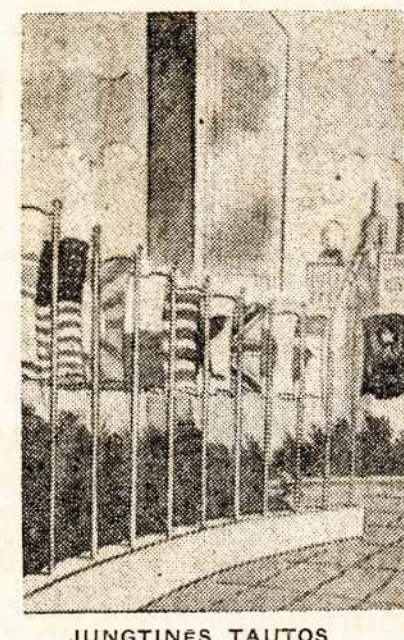
tų Lietuvos valstybės istorijos — sakė kalbėtojas — Chruščiovas negali išbraukti iš gyvenimo savo lėkštu melu. Priminė, kaip agresijai Lietuvai išbraukti iš gyvenimo Sovietai mėgino aiškinti įvairiais būdais: pradžioje — to norėję patys lietuviai; paskiau — Chruščiovas emė kalbėti apie "istorinį būtinumą" ryti svetimus kraštus, apie "istorinį būtinumą" praryti visą laisvąjį pasaulį. Kalbėtojas priminė Molotovo pareiškimą Maskvoje 1940.7.2 prof. Krėvei Mickevičiui: "Lietuva negali būti išimtis. Lietuvos ateitis priklausys nuo visos Europos likimo". Kalbėtojas tą mintį praplėtė, tardamas, kad šiandien jau Lietuvos likimas susijęs glaudžiai su viso laisvojo pasaulio likimu.

Anie žodžiai Pavergtos Europos seime greičiausiai ir vėl liks nepastebėti kitoje gatvės pusėje, negalės, išžiūrio ir kapų ramybės pavergtose Jungtinėse Tautose. Tačiau nereikia leisti, kad toks užmiršimas išliktų ir tuos, kurie nėra linke nusilenkti Sovietų smurtui ir jų pastangom tą smurtą pridengti užmiršimu. Tam ir reikia anuos žodžius kartoti.

Karo nusikaltėlių Lietuvoje likimas

Vokietijoje Ludwigsburge, prie Stuttgarto, yra visos Vokietijos centrinė įstaiga nacių nusikaltėliams išaiškinti. Įstaiga, išaiškinti kurią bylą, perduoda ją atitinkamos apygardos teismui.

Šiomet buvo išaiškintas buvęs Kauno gestapo viršininkas Jaeger. Dėl savo turėtų pareigų jis buvo laikomas vienu iš svarbiausių masinio naikinimo nusikaltėlių. Po karo Jaegeris buvo pasislėpęs ir gyveno svetimu vardu Heidelberge. Dirbo kaip viešbučio tarnas. Išaiškintas ir suimtas šią vasarą kalė-

JUNGTINES TAUTOS

pos seime greičiausiai ir vėl liks nepastebėti kitoje gatvės pusėje, negalės, išžiūrio ir kapų ramybės pavergtose Jungtinėse Tautose. Tačiau nereikia leisti, kad toks užmiršimas išliktų ir tuos, kurie nėra linke nusilenkti Sovietų smurtui ir jų pastangom tą smurtą pridengti užmiršimu. Tam ir reikia anuos žodžius kartoti.

IS LIETUVOS

Galvažudžio pagerbimas Vilniuje

Vilniuje rugsėjo 11 Paupio gatvėje atidarytas muzėjus Felikso Dzeržinskio garbei. Vilniaus vykdomojo komiteto sekretorius F. Bieliauskas ir partijos centro komiteto sekretorius Sniečkus didžiavosi, kad Dzeržinskis buvo gyvenęs Vilniuje, nuo 1895 ten veikęs socialdemokratų partijoje, o 1897 buvo pasiūstas ir į Kauną. Kalbose buvo pabrėžiama vis, kad jis buvo Lenino artimas draugas. Tačiau buvo apeinama tydom, kad jis organizavo bolševikų "žeką", kuri žudė žmones masėm be jokio tardymo, užteko įtarimo, iki pagaliau jis pats buvo nužudytas.

Vilniui tokia pat garbė didžiutis sadistu galvažudžiu Dzeržinskiu kaip Chicagai plėšiku Al Capone.

Vengrų paroda
Vilniuje buvo vengrų dailės paroda. Buvo rodomi tik 1945-1958 laikotarpio paveiksliai. Spauda giria, kad tai buvo "socialistinis realizmas". Geriausia buvusi skulptūra, ypač aiški smulkioji plastika. Menkiausia buvusi grafika.

Gutausko pagerbimas
Spaudoje buvo aprašyta operos solisto J. Gutausko 20 metų dainavimo sukaktis. Kauno konservatoriją jis baigė 1939. Nuo to laiko valstybės operoje atliko 30 rolių, dainavo 900 spektaklių, Fausto partiją dainavo 152 kartus.

Irklautojų rungtynės
Galvės ežere prie Trakų buvo irklautojų rungtynės. Dalyvavo 500 sportininkų iš Vilniaus, Kauno, Maskvos, Leningrado, Kijevo ir kt. Laimėjo Leningrado ketvertukas, tarp kurių buvo ir Europos bei Sovietų Są-

jungos meisteriai Boreiko ir Golovanovas. Lietuvių sportininkų grupė laimėjo trečią vietą.
Pavardės Lietuvoje
Tiesa paskelbė, kad Lietuvoje esą suregistruota apie 6,500 Kazlauskų; Stankevičių — 4,300. Trumpiausia ir vienietale pavardė Lietuvoje turįs yra rejietis, gyvenąs Klaipėdoje Aleksandras Y.

Kuo pavars pamokas
Svietimo ministeris Gedvilas paskelbė, kad šiemet valstybiniuose internatuose jau yra 4,000 vaikų. Kitais metais mokymas su internatais turįs būti visi rajonai. Mokyklų valdyboms viršininkas V. Liutikas pareiškė, kad mokyklos "vykdydys kokių ateistinių auklėjimą". Tada bus daroma pamokų metu. Būna rengiamos ateistinės suskaitos bei vakarai ir vaikų vakav.

LAISVĖS INSTITUTAS
Prie šv. Jono universiteto atidarytas Laisvės Institutas. Jo uždavinys — informuoti studentus apie komunizmo užmojimus ir konkrečius žygius išfiltruoti į Amerikos gyvenimą ir kitus kraštus. Kalbėtojai klausimais bus kviečiami komunizmo patirties specialistai. Pirmas pranešimas bus spalio 10 — Vengrijos generolo ir laisvės kovotojo Bela Kiraly.

Soferių bėdos New York
Nuo sausio pradžios 740 tūk. si soferių buvo užplūti ir apslėpti. To vaisiai — dabar daugelis soferių atsikako nakvinti užuotai į tam tikrus miesto rajonus, atsikako paimti keleivius, kurie jiems atrodo įtartinai; kartais nepaiso ir šviesų, kad nereiktų sustoti.

Chruščiovas ir Skandinavų baimė

Švedijos užsienių reikalų min. Undenas atšaukė konservatorių vadą Hjalmarsson iš Švedijos delegacijos Jungtinėse Tautose.

Hjalmarsson yra tas pats politikas, kuris kartu su liberalų vadu prof. Ohlin varė akciją prieš Chruščiovo pakvietimą į Skandinaviją. Hjalmarsson buvo vienas iš tų, kurie planavo didžiules demonstracijas už laisvę Baltijos valstybėm, jei atvyks Chruščiovas.

Chruščiovas į Skandinaviją nevyko. Bet vyriausybė, patyrusi, kad Chruščiovas bus Jungtinėse Tautose, pasiskubino savo atstovą Hjalmarsson iš ten atšaukti dar prieš Chruščiovo atvykimą.

Dėl to atleidimo ministeris socialdemokratas Undenas aiškino socialdemokratų mitinge Stockholme:

Vyriausybė laikosi neutralumo politikos; konservatoriai, vadovaujami Hjalmarsson, nori priversti vyriausybę keisti užsienio politikos kursą; priešais, kad jis, Undenas, pataikaujasi Sovietam, be pagrindo.

Kitaip pažūrėjo į tą reikalą Danijoje. Dagens Nyheter iš Kopenhagos pranešė, kad Danijos delegacijos narys Gotschalk - Hansen užtarė Hjalmarsson ir pasisakė nebendradarbiausiąs su Švedijos vienašališkai sudaryta delegacija

Jungtinėse Tautose. Tam pritarė ir kiti Danijos delegacijos nariai ir dėl to

Danijos delegacija nuo šiol nebedalyvaus nė bendruose "šiaurės kraštų komiteto" posėdžiuose New Yorke.

Kaip į tai pažūrėjo pats Hjalmarsson? Stockholme jis pasakė kalbą, kurioje skelbė: "Mes ne nemanome atsisakyti savo teisės laisvai reikšti savo nusistatymą (Chruščiovo, Švedijos laikysenos ir Baltijos klausimais)".

Švedų liberalų dienraščio Dagens Nyheter vyr. redaktorius Herbert Tingsten pastebėjo apie ministrį Undeną: "Kaip nuostabiai pasikeitė šio vyro laikysena. Kol jis dar buvo parlamento narys, tol jis išlardavo labai aštrius žodžius prieš sovietinę okupaciją Baltijos kraštuose, o dabar, būdamas užsienių reikalų ministru, jis lyg pataria anom tautom kantriai laikytis rusiškoje bendruomenėje".

N. Z. Zeitung rugsėjo 27 paskelbė, ko Chruščiovas reikalavo rengdamasis lankytis Skandinavijoje:

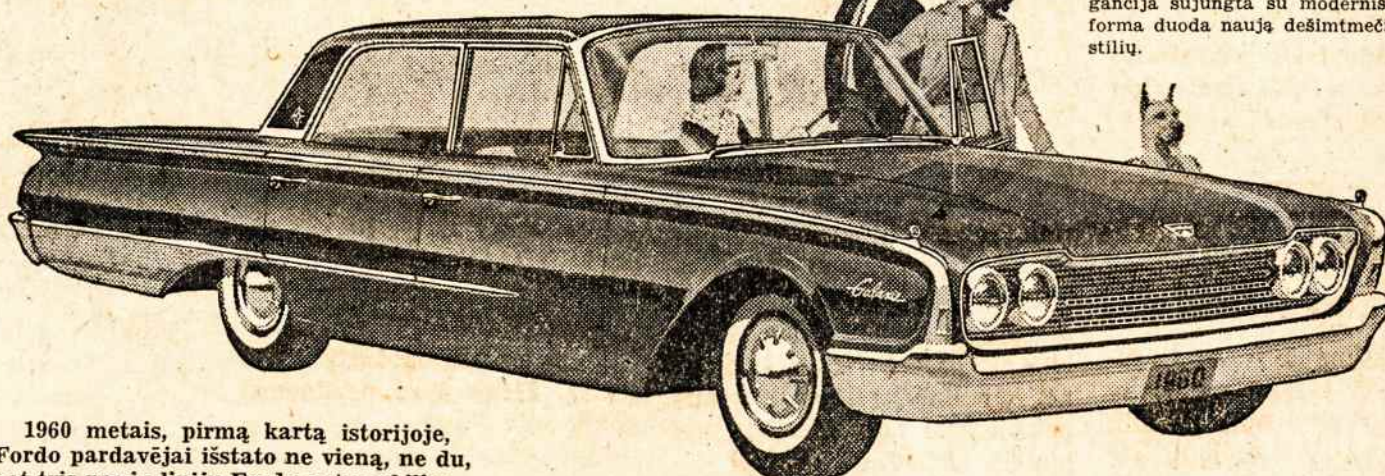
Sovietų saugumiečiai iš vienos Skandinavijos valstybės (Švedijos) reikalavė suareštuoti Chruščiovo vizito metu visus tuos rytų Europos emigrantus, kurie planuoja demonstracijas prieš Chruščiova. Skandinavai tuos reikalavimus atmetė (Elt).

DANIJOS karalius Frederikas IX savo darbo kambary.

Skelbiame!

NUOSTABŪS NAUJIEJI FORDAI 1960 METAMS

1960 metais, pirmą kartą istorijoje, Fordo pardavėjai išstato ne vieną, ne du, bet tris naujų linijų Fordo automobilius...

- 1. 1960 Fordas — puikiausias Fordas visoje istorijoje, gražiausias savo išvaizda, vertingiausias savo sudėtimi.
- 2. 1960 Falcon — naujo dydžio Fordas, sukonstruotas panaudojant visą patyrimą ir yra patogiausias naudojimui.
- 3. 1960 Thunderbird... Labiausiai pageidaujamas pasauly.

Įvedami naujo dydžio Fordai...

1960 Ford Falcon

Falcon talpina šešis suaugusius keleivius ir visą jų bagažą, bet valdomas ir pastatomas kaip mažas automobilis... savo jėga gali pralenkti ir kopti į kalną, kaip didelė mašina... pagamintas kaip nė vienas kitas taupumo atžvilgiu!

Nuvažiuojama 30 mylių su galionu normalaus benzino, niekuomet nereikės vaksuoti. Pigeisne apdrauda. Falcon yra labiausiai išvystyta mašina... pravažiavusi visus JAV numeruotus kelius specialioje mašinos tyrimo kelionėje.

Falcon bėgių keitimas įrengtas vaira, ne grindyse. Motoras įmontuotas prieky stipriai ir saugiai. Geriausia žinia — tai Falcon labai žema kaina. Apžiūrėkite jį pas Fordo atstovą.

FORD DIVISION, Ford Motor Company.

FORD — Puikiausias Fordas istorijoje

Dabar jūs jau galite pamatyti puikiausią Fordą visoje istorijoje! Labai ekonomišką Fairlane. Aukštos vertės Fairlane 500. Elegantišką Galaxie. Nuostabiai gražų naują Sunliner nuleidžiamu stogu ir visiškai naują modelį "hardtop" blizgantį Starliner. Be to, rasite ir visiškai naują Station Wagon Living. Viso yra daugiau kaip 15 įvairių modelių — gražiausių, naujausių, elegantiškiausio stiliaus jūsų pasirinkimui.

Fordas taip pat šiemet pakeitė mašinų pajėgumą. Fordas Thunderbird turi V-8 motorą su 292 PS ir V-8 su 352 PS, arba nuostabius "Mileage Maker Six" išvysto greitį

švelniai, tykiai, naudojant normalų benzina.

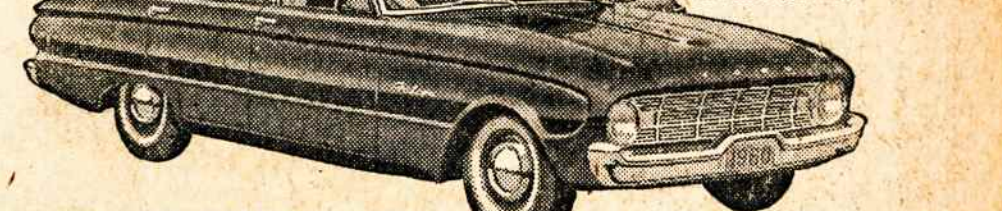
Visa viršija tai, kad geriausi istorijoje Fordai yra labai žemai įkainuoti. Fordai iš viso yra įkainuoti žemiau jų tikrosios vertės.

Fordo taupumas prasideda jo žemoje kainoje. Po to, sutaupe dar daugiau su Full-Flow alyvos filtru, kas leidžia nuvažiuoti 4000 mylių nekeičiant alyvos. Diamond Lustre dažai nereikalauja vakavimo... Nauji, saugūs, sunkvežimio stiprumo stabdžiai yra stipriausi Fordo istorijoje. Apžiūrėkite šiuos nuostabiai puikius Fordus pas artimiausią Fordo pardavėją!

FORDAS GAMINA GRAZIAUSIUS SAVO PROPORCINGUMU AUTOMOBILIUS

FALCON KETURIŲ DURŲ SEDAN

pasaulyje geriausiai išvystytas naujas automobilis, longivusias iš visų automobilių pasaulyje.

Žiūrėkite "FORD STARTIME" antradienį NBC-TV

FALCON — Naujo didumo Fordas

THUNDERBIRD — Labiausiai pageidaujamas pasauly

APLANKYKITE JUMS ARTIMIAUSIĄ FORDO ATSTOVYBĘ

DARBININKAS

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų, 1951 sujungė AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

SUBSCRIPTION RATES

Domestic yearly \$6.00
 Brooklyn, N. Y. \$6.50
 Half year \$3.50
 Foreign \$6.50

PRENUMERATOS KAINA

Amerikoje metams \$6.00
 Brooklyn, N. Y. \$6.50
 Pusei metų \$3.50
 Užsienyje \$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS. Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai sugrąžinti ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako. REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Tel.: GLenmore 5-7281

Daugiau nuoširdaus supratimo

Bendruomenės pirmajame suvažiavime Detroito buvo nutarta imtis platenės akcijos lietuvių visuomenėje labiau išryškinti dviem klausimams: kokia yra Lietuvių Bendruomenės paskirtis ir kokie atliekami jos darbai. To aiškinimo tikslas — rasti daugiau paramos ir talpininkų. Tam tikslui spalio mėnuo skelbiamas Lietuvių Bendruomenės mėnesius. Kadangi laiko beliko nedaug tai akcijai pasirodė ir ją pravesiti, tai ji pratęsiama ir lapkričio mėnesiu. Bandykime per tuos mėnesius nuoširdžiau suprasti, ką mums Lietuvių Bendruomenė reiškia ir ko ji siekia.

Nuoširdumas yra pirmoji sąlyga bet kuriam dalykui išsiaiškinti ir geriau jį suprasti. Tai reiškia, kad turi būti širdies atvirumas, gera valia ir tikras noras patį dalyką pažinti, koks jis yra. Jokių užkulisinių mintų, įtarinėjimų, piktos valios ir švinaudos, egoizmo. Tokie nusiteikimai niekam dar nepadėjo ir negali padėti susiprasti. Atsiranda tik daugiau kivičių ir drumsties. Tada kalbama ir įrodinėjama viena, o mintyje turima ir slepiama visai kas kita.

Lietuvių Bendruomenė, reikia pripažinti, nebe vieno vertinama tuo kreviu matu. Kada sakoma, kad ji nereikalinga bendram lietuviškam darbui, tai sakoma nenuoširdžiai: ne dėlto, kad ji būtų iš tikrųjų nereikalinga. Motyvas dažniausiai yra kitas: prireikia pateisinti vien asmenine nuožūra dirbamą visuomeninį darbą ir, gal būt, daugiau savo naudos bei garbės labui. Pastangos lietuviškam darbui patelkti visas mūsų jėgas ir didesniai lietuvių tautos labui kai kam atrodo verstinu iš kelio kupstu. Lietuvių Bendruomenė gana dažnai užsiuola šiuo asmeniniu bei sroviniu pagrindu. Tuo tarpu ji nesikėsina nei į atskirų asmenų nei į organizacijų lietuviškąją veiklą. Jai labiausiai rūpi tie lietuviškojo darbo plo-

ta, kuriems tebestinga didesnio dėmesio ir visų mūsų talkos. Bandykime tai suprasti, ir bus žymiai lengviau susiprasti.

Supratimas dalyko reikšmės yra antroji sąlyga bet kuriai veiklai. Supratimas pateikia motyvą, kurie išjudina valią ir sukelia ryžtą veikti. Kam, pavyzdžiui, nėra suprantama, dėl ko jis turis išlikti savo tautai ištikimas, kai gyvena kitame krašte, tas nesiryš imtis ne tautinio darbo. Jis atrodys jam neprasmingas. Kad savo kilme tebepriksiuot prigimtajai tautinei bendruomenei, jam tai sunku suvokti. Reikia tautinio supratimo tam įgimtam ryšium pajusti ir jį išgyventi.

Lietuvių Bendruomenė siekia ryšį su savo tauta išlaikyti tvirtą, sąmoningą ir visuotinį. Ji norėtų apimti visus lietuvius, gyvenančius svetur — apimti kaip vienos tautinės šeimos narius. Ir ji to siekia ne tiek savo organizacija, kiek paskata išlaikyti gyvą ir kūrybingą lietuvišką dvasią. Jeigu tas darbas ligi šiol nelengvai vyksta ir dar yra kliudomas, tai ne dėl Lietuvių Bendruomenės organizacinės sudėties. Kliūva pačių lietuvių susilpęs tautinis sąmoningumas. Jokia organizacija ir geriausiai savo statutais negali to sąmoningumo bei solidarumą įkvėpti. Tai gali padaryti tik smoningieji nariai, veikdami kitus. Lietuvių Bendruomenės vadovybė to laukia. Ji reikalinga visų mūsų paramos.

Lietuvių spauda, radijo valandėlės ir organizacijos, tikimės, nepraleis progos šį mėnesį parodyti nuoširdų supratimą Lietuvių Bendruomenės rūpesčių — ateis į talką jiem plačiau paaiškinti. Jei kam dar stinga motyvų, galėtų pasiremti Merkinės dzūkų liaudine išmintimi: "Geriau vienas kelias, negu šimtas takų". Gi mums dabar taip gyvai reikia vieno kelio, į kurį vestų visi takai.

Gal būt, anuomet sunkiai nusidėjau...

Lenkų pulkininko prisiminimai iš nepr. Lietuvos naujo pasaul. karo išvakarėse

LIETUVA prieš antrąjį pasaulinį karą gyveno prie dviejų aklytųjų sienų: geležinės ir šiaurinės. Nei pro vieną nebuvo galima laisvai praeiti.

Sovietinė geležinė siena, beje, tiesioginiai Lietuvos nesiekė. Skyrė siauras Vilniaus krašto ruožas, užimtas Lenkijos. Tos lenkų sienos lietuviai nepripažino. Jos laikiną rodė paaiškinti su šiaudų gniužtėm.

Abi tos sienos pajudėjo su antrojo pasaulinio karo pradžia. Savo geležinę sieną bolševikai 1939 metų rudenį nukėlė toliau į vakarus, užimdami dalį Lenkijos ir Vilniaus kraštą. Ji galėjo užimti pati Lietuva, išlygindama jai padarytą 1920 metais skriaudą. Bet Lietuva laikėsi neutraliai ir garbingai: užpultas Lenkijos nepuolė. Tad geležinė siena susilygino su šiaudine. Ligi tos vietos atėjo bolševikai ir laikinai sustojo. Tolimesnis prasiveržimas būtų reikšęs nedraugiškumą jų sąjungininkam hitlerininkam. Iš Hitlerio Maskva išderėjo Lietuvą savo įtakai gana kietai, ir Stalinas tai žinojo. Su visiškai Lietuvos okupacija reikėjo dar palaukti.

Taip atsirado Maskvos siūlymas Lietuvai perleisti Vilnių ir jo apylinkes už "draugišką sutartį" ir raudonųjų bazių priėmimą. Sutartis buvo pasirašyta Maskvoje 1939 spalio 10. Tuo būdu prieš 20 metų lietuvių peržengė šiaudinę sieną, bet su tam tikru susirūpinimu. Jis bu-

vo išreikštas plačiai pasklidusiu posakiu: "Vilnius mūsų, Lietuva rusų". Posakis virto tikrėnybė, kai Sovietų Sąjunga 1940 metų vasarą okupavo visą Lietuvą.

Ryšium su tais įvykiais, kurie dėjosi prieš 20 metų, norime priminti vieneriais metais senesnius: kaip nepriklausomoje dar Lietuvoje karo išvakarėse jautėsi Lenkijos karinis atstovas ir kokį nusidėjimą dabar jis jaučiasi padaręs?

LEON MITKIEWICZ, lenkų pulkininkas, buvo pirmas ir paskutinis karinis atstovas (attaché) nepriklausomajai Lietuvai. Atsirado tuojau po Lenkijos ultimatumo praversti šiaudinę sieną. 1938 balandžio 22 jau buvo Kaune. Kitą dieną vizitavo Lietuvos generalinio štabo pulkininką Dulksnį. Toliau sekė vizitai pas kariuomenės vad. gen. Raštikį, štabo viršininką gen. Černių, užsienio reikalų ministerijoje ir tt. Vizitai ir revizitai, pobūviai ir vaišės, susipažinimas su Lietuvos vyriausybės žmonėmis ir Kaunu.

Visa tai skaitome paties to pulkininko surašytuose atsiminimuose — žurnale "Kultura", kuris kas trys mėnesiai išleidžiamas Paryžiuje. Atspausa liepos - rugpjūčio mėn. 1959.

Redakcijai ne visa patiko. Ji pastebė, kad tai ne jos pažiūros, o paties autoriaus. Suprantama: yra šiltų žodžių lietuviams ir tiesos patiem lenkam. Tačiau nauo tradicinių pažiūrų per daug nenukrypsta. Nė nukrypti negalėjo. Jam buvo pasakyta: "Vilnius yra lenkų mėsas ir toks turi palikti". Tokio nusistatymo ir laikėsi.

Lietuvos aukštesiems karininkams pirmajame pobūvyje pasisakė tokią savo kilme. Jo tėvas kilęs iš Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės — Mohilevo srities, Rohačevo prie Dniepro; ten iš Žemaitijos nusikėlus viena lietuvių bajorų šaka dar Vytauto, o gal ir Mindaugo laikais. Motina iš senosios Lenkijos karalystės. Taigi, unija... Sakosi, tai pasakojęs ir stebėjęs, kokį padarys išpuolį. Tarp jų sėdįs lenkas, bet kone Vytauto ginklanešių palikuonis. Ką į tai? "Nepastebėjau nė mažiausios reakcijos. Visų lietuvių generolų ir pulkininkų veidai buvo nepajudėję, akmeniniai. Nė vienas net nešyptelėjo. Tikri lietuviai!"

LIETUVIAI jam buvo mandagūs, taktiški, vaišingi. Norėjo, kad nesuprasčiau, jog "lenkų karinis atstovas Lietuvai yra svečias, kuris akiplėšiškai

lėtų būti visai kitaip". Karo muzėjus, išskyrus tą liūdną paminklą, palikęs gerą išpuolį. Tai paliudijo ir rašu knygoje:

"Karo muzėjus yra ryškiu liudijimu Lietuvių Tautos ir kariuomenės noro palikti ateisiantiom kartom tradicijas kovų dėl Nepriklausomybės, įgytos savo kraujo kaina. Nepriklausomybės tradicijos ir iš jų sekąs įpareigojimas išlaikyti ir stiprinti Lietuvių Tautos nepriklausomumą yra suprantama ir labai artima lenko kareivio širdžiai".

Tas įrašas buvo šiltai sutiktas lietuvių spaudos ir visuomenės.

KARINIO atstovo pul. Leon Mitkiewicz pažūros į lietuvius ir jų santykius su lenkais, be abejo, buvo objektyvesnės už kitų Lenkijos atstovų, kurie tada buvo Kaune. Jų šefu ministru buvo Chorwat, suruošęs Metropolio viešbutyje pietus lenkų šventėje — gegužės 3, 1938. Pulkininkas Leon Mitkiewicz nebuvo dar Keune nė gerai sušilęs (vos tik 10 dienų), o jį pats šefas jau išsprausė kalba. Prieš visą Lenkijos atstovybės personalą, svečius, ministrą Jan Wszelaki, atvykusį iš Varšuvos, lietuvių patarnautojus Chorwatas pakėlė tostą: "Kad mes, Lenkijos atstovybė Lietuvoje, kuo greičiau pasidarytume Kauno vaivadijos vadovybė!"

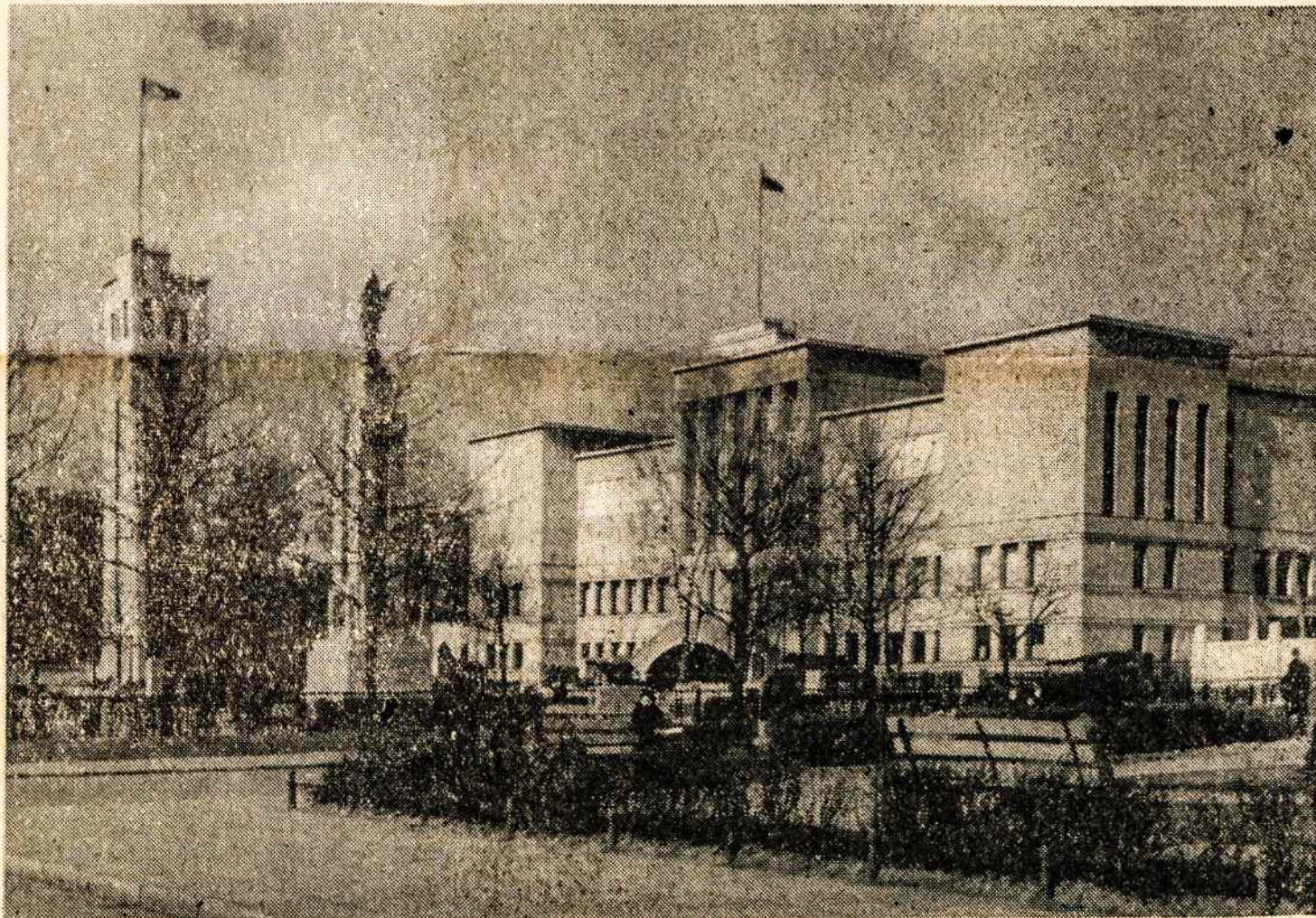
"Voila! Štai tau!" — rašo Leon Mitkiewicz pastebėdamas, kad ta savo "patriotine" kalba (rašo kabutėse) Chorwatas provokavęs lietuvius ir užvertęs kelią į nuoširdesnius su jais santykius.

Tas liudijimas rodo kai kurių lenkų anuometinį galvojimą: ultimatumu užmegzti su Lietuva ryšiai turėję pasitarauti nepriklausomos Lietuvos prijungimui prie Lenkijos.

TARPTAUTINES painiavos padiktavo kitokią prijungimą abiem kaimynėm: mažajai Lietuvai ir didelei Lankijai. Šioji pirma žlugo. Pulk. Leon Mitkiewicz dėl to šiandien jaučiasi nesmagiai, prisimindamas vieną pobūvį Kaune pas ministrą Chorwatą — lapkričio 1938.

"Mano uniforma traukė kaip magnetas visus — senus ir jaunus, vyrus ir moteris, rašo. — Ką gi? Tie Lietuvos lenkai gal būt pirmąjį kartą matė lenką kariškį. Suprantama, mano uniforma labiausiai traukė jaunimą abiejų lyčių. Buvau apgulitas Kauno lenkų gimnazijos mokinių, vyresniųjų klasių, mergaičių ir berniukų. Tūkstančiai klausimų apie lenkų ka-

(Nukelta į 4 psl.)

VYTAUTO DIDŽIOJO muzėjus Kaune nepriklausomybės laikais.

Nuotr. V. Augustino.

ALOYZAS BARONAS

VIENIŠI MEDŽIAI

ROMANAS

(14)

Klaidas reikia atitaisyti. Klaidose pasilikti nešvarus reikalas.

—Klaidas reikia atleisti. Ypač jei prašo toks pat nekaltas, kaip tu. Elena nemyldama, bijodama, išgyveno tiek metų. Manai, jai buvo lengva? — sentimentalėjo Bruknys.

—O ar Valnys prašė pasigailėti? Jis tebėra toks pat bolševikas, koks buvo. Niekas nepasiekė, kaip mes nepasiekėm tada, kai mus okupavo bolševikai. Tokių kaip jis — tūkstančiai. Jie privalo būti suvalyti, —trankė kumštimi stalą Uogintas.

—Jie nebepavojingi, —šaukė Bruknys.

—Čia niekas nebekalba apie pavojų, čia mes kalbame apie tiesą.

—Kas yra tiesa? Čia relatyvi tiesa. Kristus prikėlė Lozorijų iš mirusių, o fariziejai, tiesos saugotojai, sakė, kad vardan tiesos reikia abudu užmušti, —Bruknys pyko, —aš kalbu apie gyvenimą.

—O aš apie tiesą. Gyvenimas pilnas netiesos ir mes viską išlyginsime, —šaukė Uogintas.

—Tu pats didini netiesą taip kalbėdamas.

—Tiesą didina ne tas, kas atleidžia, bet tas, kas tiesia, — atsisėdo ant stalo briaunos Uogintas, —o

tu dvigubai neteisus. Pamatei bobą ir ištūžai. Seni sentimentai, turbūt. Aš suprantu tave, broleli, žinoma, senos meilės. Jaunystę gaudai. Balti batukai, suknelė šviesi, sportinė. Plaukučiai gražūs. Septynių raidžių vardas. Prisimenu gerai istorijas, tas kvailas ir moteriškas, ir kada pagalvoji, kad reikėjo gulėti purve ar bristi sniegu, kaip šuniui, ir norėti kartais, kad nušautų, tada kai prisimenu tavo sentimentus, pikta, ir pačiam kartis ir kitą karti norisi. Spjauti. Septynios raidės. O žinai, kas iš septynių raidžių susideda? Ogi žodis nelaimė. Nelaimė buvo ketvirtį šimtmečio. Dabar tą nelaimę naujas gyvenimas kaip taranu daužo. Aš ne tam nepasidaviau Sibire aštuonioliką metų, kad čia tavo senų meilių vyrų ir j juos panašių dar kartą būčiau apspjaudytas. Aš dantis kalendavau po poliarišės nakties dangumi, galvodamas apie šį ateisiamą atsilyginimą, ir man šilta pasidarydavo, aš gerdavau šaltą ir nesaldžią arbatą, ir kai pagalvodavau, kad ateis atsisteisimo valanda, kokia yra šiandien, pasidarydavo saldu. Tu krovei prakeiktus dolerius ir dabar tau, jų turint, gera atleidinėti. Sakei, kad ir tau anie metai buvo nuliniai. Tie nuliai skirtingą prasmę turi tau ir man. Tū nuliniai, nes viskas atrodo lyg nebūta, o man nuliniai, nes aš teprigyvenau nulį. Šiandien aš tą nulį padauginsiu. Tai bus mano dvasiai sveikiau, ir reumatizmui. O tu, amerikone, išmesk iš galvos istorijas ir sentimentus. Kaltieji bus nubausti, ir tai atlikti mūsų pareiga.

—Nesuprantu, ko mes čia baramės, girele žalioji, —pradėjo Šimulis, bet Bruknys jį pertraukė.

—Aš atiduodu tau visus pinigus, kuriuos užkaliau Amerikoje. Aš mėgau eilėraščių, kad atjos balti raiteliai vargo sumazinti Lietuvai. O žinai, tie raiteliai — tai kiekvienas balta siela. Tai yra pats svarbiausias dalykas. Imk man tuos tūkstančius ir ši

dvarą, kuris buvo paverstas kolchozu, ir tegu jie atšildo tavo širdį. Žmogus yra svarbiau už viską. Eikite, po stalinių, kaip tu Jonai sakai, aš išeinu. Man nieko nereikia. Karkitės kaip kelis kartus korėtės, veskite sąskaitas ligi beprotybės, kol neliks nė užkeikto lietuviu. Pasipjaukite likučiai, išlikę nuo priešų pajūnyčių.

—Ei, kur tu taip skubi, amerikoniškas automobilis. Iš lėto. Kaip mes čia kolchoziniuose dvaruose darėm. Nebūk parakas, —šaukė Šimulis.

—Tegu kur nori eina, tegu daro, ką nori. Tiesa yra šventesnis žodis už pusbrolių. Už visus sentimentus, pamačius savo laukus ir savo žmones, —negalima buvo suprasti ar Uogintas rimtai pyko, ar tik šiaip sau šaukė.

—Eikite peklon. Išeinu kur nors pas žmones. Žmonės kaip miškas. Išeisiu ir prapulsiu. Mes nebe mokam užmiršti. Aš parodysiu, kad moku. Ar tiesa, kad žmogus, ne vien tik Dievas, moka atleisti? Netiesa. Žmonių širdys kaip akmuo. Jie nori, kad tik kitam būtų bloga. Saldžiau tada kitam, kai tau karšu, —Bruknys kalbėjo jau prigęsusiu balsu, bet Uogintas jam tarė:

—Tam, kas išeis iš kalėjimo nereikalingai, tam aš garantuosiu pats mirties galimumus. Kalėjimas gali tik apsaugoti nuo mirties.

—Užtenka, —Bruknys vėl užsėdė, —gerai. Gyvenkit. Išvažiuoju aš. Neužmirškiet vieno patarimo: daugiau kraujo ir nedovanojimo. Daugiau akmeninių širdžių. Mūrinė bus Lietuva, —Bruknys trenkė durimis ir nuėjo per kiemą.

—Keisti žmonės, —ramiai tarė Uogintas, —štai, ir pirmas vizitas. Žiūrėk, tas kvailys išėjo ir eina kažkur į laukus. O štai kokį gražų revolveriuką pasidėjo ant komodos. Tokie dalykai jam nereikalingi, o man, nors ir apšiai jų visokiųjų amžių ir ka-

librų turiu, vistiek jie įdomūs. Toks jau mielas įpratinimas ir pasilgimas. Man atrodo, kad jis garantuoja kažką pastovesnio, nors ištikrųjų tai tik nuo to greičiau žūni. Keli ginklą ir turi tikėti, kad kažkas kitas ir tau kelia. Bet be jo būdavo neramu. Atsimenu, kai būdavom miške: jeigu neturi ginklo, esi žuves, jau nuo minties, kad negali gintis. O kaip tau, Šimuli?

—Girelė žalioji, —atsakė Šimulis, —aš noriu gyventi. Štai, čia šiandien turi būti mitingai. Bruknys sako, kad reikia viską atleisti. O štai tie piliečiai jau nebedirba.

Jie abu nugaria dar po stiklą. Po to Uogintas taria:

—Reikia botago. Be diktatūrinės valdžios nebus tvarkos. Mes išdraskysim žemę, išplėšysim iš pastatų lentas, ir plytas dantim išrausim ir būsim elgetos. O tvarka turės ateiti. Bet ta tvarka eis lėtai. Reiks dar ketvirtį šimtmečio. Viena generacija turės būti nurašyta vardan prisikėlimo.

Jie vėl abu tyl. Girdėti kažkur užia mašina. Keletą kartų pro duris pračina Dalia. Nematydama Bruknio ji rūpinasi. Tie ginčai gadina jos sveikatą. O jei jis mes viską ir išeis. Pinigų juk turi.

Po slogios minutės tylos Uogintas atsiveikina: —Šimuli, aš išvykstu. Pasakyk, kad atvažiuosiu už poros dienų. O jei ne, tai tegu užsuka į valsčių.

—Mielai, dobilėli raudonas, —atsako Šimulis ir jie abu išeina į lauką. Uogintas ilgai startuoja mašiną. Ji užsiveda ir šoka kaip žveris. Piktai. Kyla dulksė ir maži akmenėliai. Kudakina vištos. Skelbiasi kiaušinius padėję ir nevienu kolchozininkui labai jau skauda galva, ne nuo triukšmo, bet nuo minties, kaip pirmam jį paimti. Žmonių daug, amerikoniui nieko nereikia. Ko čia atvažiuo į svetimą ūkį. (Bus daugiau)

MŪSŲ PRAEITIS ATSIMINIMUOSE (7)

PR. PAULIUKONIS

Dėl ko ginčytasi Petrapilio seime

Lietuvos nepriklausomybės idėja tautinio atgimimo metu, kaip matėme praėjusį kartą, buvo keliamą ne vieną tikslą socialdemokratų. Kitos grupės Lietuvos nepriklausomybės dargi nesiejo su jokia federacija, kaip tai darė socialdemokratai. Vilniaus seime (1905), tiesa, buvo dar keliamas autonomijos klausimas visų grupių, bet po dvylikos metų, kilus Didžiajam karui, Petrapilio seime (1917) kitos politinės grupės jau ir tos autonomijos nebenerėjo. Tuo tarpu socialdemokratams pasiliko senose savo pažiūrose.

Dabar norima tą faktą jau kitaip nušviesti. J. Vlks sakosi Petrapilio seime pats buvęs ir neprisisėmęs, kad kas iš socialdemokratų būtų kėles balsą prieš Lietuvos nepriklausomybės skelbimą. Esą aš tai prasi- manęs. Labai gailla, kad J. Vlks atmintis tokia trumpa ir kad jos neįstengia atgauti. Nė B. Grigaitytės - Novickienės straipsniu (Karys, 1953, nr. 7-8), kurį nurodo kaip argumen- tą. Tame straipsnyje paskelbta socialdemokratų, liaudininkų ir santariečių rezoliucija. Bet jo- je tekalbama apie apsisprendi- mo teisę; niekur nepasakyta, kad Lietuva turėtų būti visai nepriklausoma. Jei anuomet bėgliai lietuviai Rusijoje galė- jo skelbti, kad lietuviai tauta turi apsisprendimo teisę, tai jie galėjo taip pat pasisakyti ir už Lietuvos visišką nepriklaus-

mybę, bet to vengė. O kodėl vengė, pasiskaitysime tikre-nius prisiminimus.

Petrapilio lietuvių seimo da-lyvis Martynas Yčas, žinomas ano meto lietuvių veikėjas, Lie- tuvių Tarybos Rusijoje narys, buvęs dumos atstovas, išleidęs objektyviai parašytus savo prisiminimus "Nepriklausomybės keliais" (3 tomai), apie ginčą Petrapilio seime taip sako:

"... Tautos Pažangos parti- ja ir dešinysis sparnas įrodinė- jo reikalą paskelbti Lietuvos

nepriklausomybę, aiškiai tą sa-vo sprendime pažymėti, tuo tarpu socialistinis sparnas bu-vo priešingas, iškišdamas nei- aiškų apsisprendimo teisės rei- kalavimą".

"Buvo pastebėta kairiojo sparno laimė skirtis nuo Rusi- jos demokratijos. Tikrai vienas M. Šleževičius, gavęs teisės kal- bėti, nedvejodamas pasisakė už Nepriklausomą Lietuvą: "Jei mes statysim tik apsisprendimo reikalavimą, tai rusai manys, kad mes dar patys nežinome,

ko norime. Reikia rei- kalauti apsisprendimo ir nepri- klausomybės" — sakė jis".

"Bet jo konfrakcionieriai ne- palaikė. Nepalaikė ir santarie- čiai. Kai Tautos Pažangos parti- jos rezoliucija su aiškiais rei- kalavimu nepriklausomos de- mokratiškos respublikos buvo Seimo daugumos priimta (už 140 ir prieš 128, keturiems nuo balsavimo susilaikius), vi- sas kairysis sparnas iš salės iš- ėjo".

"Tai buvo liūdntausias vaiz- das, kurį aš kada nors esu ma- tęs. Eina ponis Purienienė traukdama: Atsisakom nuo se- nojo svieto", paskui ją senas, pražilęs už Lietuvos tautos lai- sę bekvodamas P. Leonas, o

paskui juos kiti socialistai - liaudininkai, socialdemokratai, horribile dictu, santariečiai, pa- sekdami savo vadą P. Leoną".

"... Bet atsiminę, kad svar- biaušį dalyką Seimas atliko, kad seimo dauguma priėmė re- zoliuciją, reikalaujančią nepri- klausomybės paskelbimo, visi džiaugiamės".

"Rusijos lietuviai suskilo. Ne- gavusi Seimo paramos, suiro Lietuvių Tautos Taryba, kuri buvo taip vaisingai pradėjusi veikti. Bet nepriklausomybės principą išsaugojo Seimo daug- ma. Tai svarbiausias įvykis Lie- tuvos politikoje, kuris buvo taikomas pačiai Lietuvai Dėl jo buvo verta kovoti, ginčytis ir bartis, verta buvo paaukoti kad ir tremtinių visuomenės suski- lima". (Pirmasis nepriklausos Lietuvos dešimtmetis, II leidimas, 45-46 p.).

Toliau M. Yčas pasakoja, kaip kai kurių lietuvių akis at- vėrusi pasakyta Kerenskio kal- ba visos Rusijos suvažiavime Maskvoje. Jis, kreipdamasis į tuo metu paskelbusią savo ne- priklausomybę Suomiją, pasakė: "... tegu Suomija nemano, kad Rusijos demokratija... nuvertusi caro režimą... yra bejė- gė; ji pakankamai turi jėgų ir gana patrankų, kad galėtų... priversti Suomiją, o sykiu ir kitas tautas, kurios panorėtų nuo Rusijos skirtis".

Po šito įvykio ir pavyko Vo- roneže sudaryti minėtą visos Rusijos Lietuvių Tautos Tarybą "be socialdemokratų, kurie jau buvo įsisteigę Petrograde, sykiu su komunistais, Kapsukui - Mic- kevičiui vadovaujant, lietuvių komisariją, kuris dirbo kaip (nukelta į 6 p.)

FESTIVAL RESTAURANT
40 East 45th Street
New York 17, N. Y.
Tel. MU 3-2928

RUOSIAME LIETUVISKAS VESTU- VES. SALĖS PARENGIMAMS IR SUSIRINKIMAMS NEMOKAMAI.
Tel. MU 3-2928
VACYS STEPONIS

DR. J. ŠLIUPAS (su lazda) ir M. Yčas (dešinėje) Amerikos lietuvių laikraštinių suvažiavime Shenan- daoh, Pa. 1913 m.

Gal būt...

(atkelta iš 3 psl.)

riuomenė"... Pulkinkas aiš- kino, ką koks ženklas unifor- moje reiškia. "Kiekvieno akys blykčiojo dideliu užsidegimu ir tikru noru visam laikui užsi- dėti lenkų kariuomenės unifor- mą. Taip, tai buvo 1938 me- tai — lapkritis. Gal būt, anuo- met sunkiai nusidėjau, kursty- damas jų entuziazmą lenkų ka- riuomeni savo pasakojimais apie gražius mūsų pulkus, apie jų karų žygius ir nesulaužomas tradicijas".

Kuo nusidėjo? Kad kurstė jaunimą Lietuvoje. Tegu tai bu- vo ir lenkų jaunimas, bet Lie- tuvoje išpilletinės. Jo pareiga buvo Lietuvos kariuomenėje tarnauti. Ziebinas entuziazmo lenkų kariuomeni dvelkė išda- vimu. Bet ne tai maudžia širdį anam lenkų pulkininkui.

Nepraėjo nė metų, kai išgira- ta ir išaukštinta lenkų kariuo- menė bėgo ieškodama prisi- glausti mažoje ir nuskriaustoje Lietuvoje. Buvo priimta be pyk- čio ir priekaištų, kaip ir pir- masis karinis lenkų atstovas, kol Lietuva dar buvo nepriklaus- oma. Jei ne anoji skriauda, vi- šią laiką kraujavusi Vilniaus prie šiaurinės sienos žaidza, gal ir pačios Lenkijos ir Pa- baltijos likimas būtų buvęs ki- toks. Kas žino? Viena tėra aiš- ku, kad tvirto fronto prie Bal- tijos marių nebuvo nuo 1920 metų — Vilniaus okupacijos. Ir tai atsiliepė naujam pasau- liniam karui prasidėjus. Bet ar iš to pasimokyta? Redakcijos pastaba prie atvirų pulk. Leon Mitkiewicz žodžių to nepatvir- tina. SS.

PASTABOS DĖL DR. J. ŠLIUPO ASMENS IR VEIKLOS

Darbininko dvejuose nume- riuose (rugsėjo 22 ir spalio 6) atsiliepė du senesnės kartos lietuvių veikėjai (dr. J. Januš- kevičius ir J. Bačiūnas) apie tretįjį, jau velionį dr. J. Šliu- pą. Tiems atsiliepiam davė progos ne paties dr. J. Šliu- po mirtis prieš 15 metų (mirė Berlyne 1944 lapkričio 6), bet mirtis jo brolio Roko šiais me- tais Lietuvoje. Vieneriais me- tais už velionį dr. J. Šliupą jaunesnis, bet dar guvus ir judrus, nors jau belaukęs sa- vo gimtųjų šimtmečio, dr. J. Januškevičius sugretino du bro- lius — Joną ir Roką Šliupus (Šliupavičius). Vienas to apibū- dinimo sakiny — "sunku pa- sakyti, kas paveikė jį (dr. J. Šliupą), kad jis vėliau nekentė katalikų, ypač dvasininkų" — užkliuvo amerikiečiui lietuviui J. Bačiūnui.

J. Bačiūnas stengias dr. J. Šliupo priešreliginę akciją aiš- kinti "kunigų kritika"; ji bu- vusi priešastimi. Bet toks aiški- nimas nedarytų garbės dr. J. Šliupui, nes rodytų jį buvus lėkšto galvojimo: nesugebėjus skirti religijos nuo dvasininkų arba dalyko esmės nuo atsitik- tinumo. Atsitinka, kad būva kunigų su ryškiu žmogiškom silpnėm, bet dėl to tikėjimas nenustoją savo vertės ir tiesos.

Negeresnis ir antras argu- mentas: dr. J. Šliupas nepripa- žinęs 'to, ko žmogaus protas negali suimti ir patikrinti". Jei-

gu žmogiškuoju protu galima būtų suimti visas tikėjimo ties- as, tai turėtume žinojimą, o ne tikėjimą. Kas to skirtumo nemato, sau prieštarauja, nes gyvenime pats daugiau remia- si tikėjimu negu žinojimu. Ne- tikėjimo priešastimi dažniau- siai yra ne tai, kad protu ne- galima būtų Dievo buvimo į- rodyti, bet kad norima gyventi ir veikti taip, tartum Dievo ne- būtų. Tada puolami ir kunigai, kurie Dievo įstatymus skelbia.

J. Bačiūnas klysta sakydama- mas, kad gandas apie dr. J. Šliupą kaip bedievį "susidarė anksčiau, negu jis pradėjęs ko- voti prieš tikybą". Iš kur toks gandas galėjo staiga atsirasti, jeigu tikėjimo neneigė? Dr. J. Šliupo ateistinis nusiteikimas jau buvo išryškėjęs Maskvos universitete (tarp kitko beklau- sant ir prof. Čuprovo paskaitų). Buvo žinomas skirtumas tarp studentų lietuvių, besimo- kiusių Maskvoje ir Varšuvoje. Maskva buvo vokiškojo mate- rializmo, Varšuva prancūziško- jo pozityvizmo įtakoje. Pirma- sis buvo grubesnis ir agresy- vesnis prieš religiją. Du pavyz- džiai. Dr. V. Kudirka, kuris mo- kėsiu Varšuvoje, irgi kovojęs su kunigais, bet ne taip gru- biai, kaip dr. J. Šliupas. Ku- dirka patriotiniam reikalui ver- tē Schillerio dramą apie šv. Joana — Orleano Mergelę. Šliupas išvertė Buechnerio Kraft u. Stoff (Spėka ir mede-

mokslu nieko bendro neturintį antireliginį pamfletą.

Dr. J. Šliupas savo ateistini- nusistatymą parodė dar reda- guodamas Aušrą (1883 - 1884). Aušrininkus jis suskaldė, o ku- nigus atstūmė ne savo kritika, bet "socializmo kvapu", kaip yra išsireiškęs dr. J. Basanavi- čius. Aušra savo dienas baigė, gi dr. J. Šliupas atsidiūrė Ame- rikoje.

Dr. J. Šliupo draugystė su kun. A. Burba buvo neilga. Kai jo bažnyčioje priėmė ko- muniją, kad "pasirodytų geras katalikas", o kitoje vietoje tą pačią dieną iš to tyčiojosi, tai kuris kunigas begalėjo toliau su dr. J. Šliupu bendrauti? Są- žinė jam leido ir komuniją pri- imti, ir žymiai vėliau bažnyčio- je tuoktis, ir visa tai apsisukus dergti. Jo akcija prieš kunigus ir Bažnyčią buvo tokia įtūlusi, išsireiškimai tokie berniški, kad drovu juos kartoti. Tai ro- do ne dr. J. Šliupo "stilių", bet apibūdina jo asmenį — ano meto oratoriaus ir laikraštini- ko savotišką etiką.

J. Bačiūno nurodoma Etinės Kultūros Draugija, steigta dr. J. Šliupo ir veikusi Šiauliuose (nuo 1924), buvo kaip tik to- ji, kuri rėmė "Kultūrą". To žur- nalo, vienintelio, neuždarė nė bolševikai 1940, kai visi kiti laikraščiai buvo likviduoti. Tai šį tą pasako. Dr. J. Šliupo as- meninė tragedija buvo ta, kad jis pats turėjo bėgti nuo bolše- viku — nuo tų žmonių, kurie valstybiniu mastu vykdė mate- rialistinės ir ateistinės pasau- lėžiūros idėjas.

Kad dr. J. Šliupas dėjęsis į talką kurti Amerikoje lietuvių parapijas, reikalinga priimti la- bai atsargiai. Yra susidaręs tik "gandas", tariant J. Bačiūno žodžiais, kad dr. J. Šliupas pa- rapijas kūręs. Faktai kitokie. Jų gausiai yra surankiojęs kun. A. Milukas iš ano meto lietu- vių spaudos. Antai, tokiame New Yorke dr. J. Šliupas tik sukliu- dęs lietuvių parapiją įsteigti anksčiau, negu buvo to pasiek- ta.

Rytinių valstybių mokytojų suvažiavimas

Suvažiavimas kviečiamas spa- lio 18 d. 2 val. popiet Nekal- tų Prasiidėjimo lietuvių seserų vienuolyno sodyboje Putnam, Conn. Suvažiavimą organizuoja Bostono lietuvių mokytojų val- dyba, susitarusi su Putnam seserimis. Į suvažiavimą kvie- čiami lietuviai mokytojai iš vi- sų rytinių valstybių. Prašoma atvykti šeštadieninėse lituanis- tinėse mokyklose dirbančius mokytojus ir parapijos mokyk- lose dirbančius mokytojas. Taip pat kviečiami dalyvauti visi lietuviai mokytojai. Pagrindinė suvažiavimo tema: "Lietuviškų mokyklų metodai, vadovėliai, mokyimo priemonės". Referuos sesuo M. Felicija (Rogalskytė), buvusi Panevėžio gimnazijos lietuvių kalbos mokytoja ir Montreal šeštadieninės lituanis- tikos mokyklos vedėja. Kore- ferentais pakviesti rašytojas A. Giedrius - Giedraitis, buvęs Va- sario 16 gimnazijos direktori- us, ir dr. A. Šerkšnys.

Taip pat bus svarstomi kiti lietuviško mokyimo reikalai į- vairiose lietuvių mokyklose, kreipiant ypač dėmesį į para- pinių mokyklų padėti. Tais kla- simais kalbėti pakviesta iš Hart- fordo daktaro laipsnį turinti lietuvaite sesuo prancišketė M. Gabrielė. Taip pat suvažiavime dalyvaus ir kalbės kun. St. Yla, Pr. Pauliukonis, J. Vaičaitis ir eilė kitų pedagogų. Laukiama dalyvių iš New Yor- ko ir kitų tolimesnių vietovių.

Seserų pensionato auklėtinės suvažiavimo dalyviams parodys jų gražiai parengtą lietuvišką "Rugiapūtę".

(K.M.)

Gandu laikytinas ir Ameri- kos lietuvių kunigų lenkiškum- as, su kuriuo dr. J. Šliupas "kovojo". Lietuvoje galėjo ko- voti, bet Amerikoje nebuvo tam pagrindo. Kai lenkai lietu- vius prigavo Plymouth, Penn- sylvanijoje, kuriant pirmąją JAV lietuvių parapiją (šv. Ka- zimiero), lietuviai kunigai dau- giau "unijos" nesiekė. Dr. J. Šliupas atvyko Amerikon tik po 10 metų, kai įvykiai Plymouthe jau buvo pasklidę po visas lie- tuvių kolonijas. Jei kur patys atėiviai lenkavo, tai jie ir dė- josi su lenkais bei kūrė len- kišką parapiją.

Pagaliau dr. J. Šliupas, kaip aušrininkas, kovotojas už lietu- vybę, yra palikęs atminime di- desnio būrio lietuvių, negu J. Bačiūnas mano. Jisai išskaičiuo- ja tik jo draugus, kai tuo tar- pu už lietuviškąjį darbą dr. J. Šliupo nesmerkia ir nedraugai. Tačiau tiesa reikalauja pripa- žinti, be jokių išsisukinėjimų, kad savo laiku dr. J. Šliupas buvo vienas iš pačių fanatiš- kesnių kovotojų su tikėjimu, Bažnyčia ir kunigais. Toks jis paliko istorijoje, savo gi pele- nus palikęs tautinėm kapinėm Chicagoje.

S. Suž.

SOMETHING GOOD COMING!

Increased dividend of

3 1/2% a year

anticipated for the quarterly period beginning October 1, 1959, with the continuance of satisfactory earnings.

Dividends Paid 4 Times A Year. Start saving NOW!

THE *Kings County* SAVINGS BANK

Incorporated 1860
Assets over \$139,000,000

Eastern Parkway Office:
539 EASTERN PARKWAY, AT NOSTRAND AVE.
Additional Banking Hours—Monday Evenings 5 to 8 P.M.

Broadway Office:
135 BROADWAY, AT BEDFORD AVENUE
Additional Banking Hours—Monday Evenings until 7 P.M.
MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

HOLY LIGHT

BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ

RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION

SAV. B. KUČINSKAS

35 So. 8th Street EVergreen 7-2155

Brooklyn 11, N. Y. Resid. Illinois 8-7118

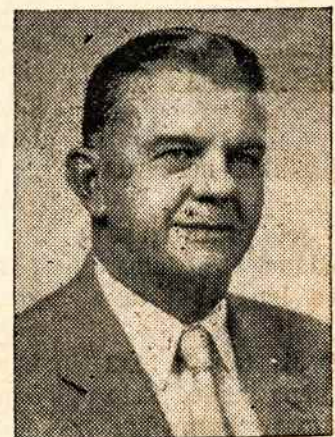
Perkant - parduodant namus, ar išnuomojant butus, įvairiausiais apdraudus reikalais, federalinių ir valstybinių taksų (Income Tax) užpildyti, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders), Mutual Funds

Kreiptis:

HAVEN REALTY
Joseph Andrusis Insurance

87-09 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel.: VI 7-4477

Šiokiadieniai — 9 val. ryto ligi 9 val. vak.,
sekmadieniai — 1 val. p.p. ligi 5 val. vak.

NORI PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS — TAI PAT APDRAUDŲ REIKALAIS KREIPKIS Į

AMERICAN HOME REALTY

84-14 JAMAICA AVE.,
Woodhaven 21, N. Y.
Tel. Hickory 1-5220
(Forest Parkway Stotis)

WILLIAM J. DRAKE
Licensed Real Estate Broker

1. JEIGU JŪS NORITE PARDUOTI NAMUS — UŽEIKITE PAS MUS. Mes turime daugybę klientų su pinigais, kurie nori pirkti tuojau ir be jokių ap sunkinimų jums.
2. JEIGU NORITE IŠNUOMUOTI JŪSŲ NUOSAVYBĘ — mes tuojau patarnaujame be atlyginimo.
3. JEIGU NORITE PIRKTI — SKAMBINKITE MUMS. Mes turime didelį pasirinkimą vienos, dviejų ar trijų šeimų namų gražiausiose Queens apylinkėse.

Telefonas Hickory 1-5220

LIETUVIAMS SPECIALUS PATARNAVIMAS

S. Suž.

Praplečiama su geresniu patarnavimu augančiai klientūrai

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

(Licensed by Intourist)

Dabar pasiūlo savo darbingą, atsakingą ir ekonomišką patarnavimą trijose vietose.

Pagrindinė Įstaiga
39 2nd Avenue
New York 3, N. Y.
AL 4-5456-7

Skyriai
116 Main Street
Paterson 1, N. J.
MU 4-4619

1015 E. Carson St.
Pittsburgh 3, Pa.
HU 1-2750

PRISTATYMAS GARANTUOTAS • NIEKO EXTRA NEREIKIA MOKĖTI

Šeštadieninė mokykla Philadelphijoje

Lietuviškoji šeštadienio mokykla jau veikia 10 metų. Siem jį vėl bus šv. Kazimiero parapijos patalpose. Pamokos pradėtos spalio 3. Mokyklą remia lietuvių bendruomenė ir tėvų komitetas. Šiais metais mokyklos vedėja yra E. Maciūnienė. Tikima, kad ši lietuviškoji švietė ir šiemet skaidriai žibės ir skambės lietuvišku žodžiu, daina, istorija ir lietuviška dvasia. Nereikia ir priminti, kad kiekvieno lietuviško būtinai pareižiavęs savo vaikus į tą mokyklą, o kiekvieno jaunuolio laimė ir pasididžiavimas būti mokiniu. Girtini tėvai, kurie remia tą mokyklą, ir mokytojai, kurie aukoja savo laiką ir energiją lietuviškumui pasiekti.

tuviškumas kvietė. Visi gerai atsimeina, kaip jis metai iš metų dirbo lietuvių muzikos salėje, kai ten būdavo Lietuvos nepriklausomybės minėjimas. Jis pirmasis su lietuvišku ženkleliu prie durų stovėdavo, svečius sutikdavo ir savo malonia šypsena lydėdavo visus, kurie rinkdavosi į lietuvišką parengimą. Ilgą metų eilę uoliai ir nuosirdžiai dirbo Lietuvai ir lietuviams. Kai lietuviui reikėjo pagalbos, pirmasis ištiesdavo ranką. Jis kvietė tremtinius, jiems padėdavo, rėmė šv. Kazimiero seserų darbus. Velionis iškilmingai palaidotas iš šv. Jurgio bažnyčios spalio 1.

Veiklios moterys

Sv. Jurgio parapijos veikliosios moterys rugsėjo 28 surengė pietus šv. Pranciškaus, seserų naudai. Apie 120 moterų ir svečių dalyvavo skoningai parengtuose pietuose. Klebonas kun. V. Martusevičius dalyvavo iškilminge ir parėmė tą jų kilnų darbą.

Pagerbė prel. V. Tulabai

Sv. Andriejaus parapijos klebono rūpesčiu rugsėjo 28 surengtos aukos vaišės prel. V. Tulabai, šv. Kazimiero kolegijos Romoje rektoriui, jo 25 metų kunigystės proga. Kun. J. Cepukaitis, Kunigų Vienybės pirmininkas, pasveikino jubiliatą ir palinkėjo toliau sėkmės dirbti lietuvių labui. Sukaktuviniškai visiems nuosirdžiai padėkojo ir pasidžiaugė, kad Amerikos lietuvių dosniai remia šv. Kazimiero kolegiją Romoje. Po iškilnių svečias išvyko į Newarką. Iš ten jį išlydėjo atgal Romon j buvę mokiniai Lietuvoje kun. L. Peciukevičius ir kun. Jonas Lukšys. (Rs.)

Kertinio akmens pašventinimas

Didžiulė ir graži lietuvių įstaiga Newtown, Pa., senelių prieglauda, jau iškilus virš visų savo grožiu. Vidury yra didelė koplyčia, iš šonų — senelių namai ir seserų vienuolynas. Visa suderinta gražiaiame trikampyje. Kertinio akmens pašventinimo iškilmės bus spalio 11, 3 val. popiet. Šventins prel. Thomas Reilley. Į iškilmes sukviešta visos apylinkės žmonės, kad pasidžiaugtų tuo dideliu įvykiu. Įstaiga pradės veikti nuo 1960. Bet jau dabar galima matyti, kiek daug padaryta.

Pagerbs prel. Igną Valančiūną

Spalio 11 d. 6 val. vakare, šv. Kazimiero parapija ir apylinkė pagerbs ilgametį šv. Kazimiero parapijos kleboną prel. I. Valančiūną. Šiais metais jam sueina 40 metų kunigystės ir 26 metai, kaip yra šv. Kazimiero parapijoj. Nuo rugsėjo 8 d. savo darbų perleido savo pavaduotojui. Todėl parapičiai ir jo draugai rengia pobūvį pagerbti, padėkoti ir palinkėti sėkmės ilgamečiui klebonui. Tikima, jog tai bus kad ir mažas atsilypinimo ir supratimo ženklas už jo uolumą, rūpestingumą ir rūpinimąsi tikinčiųjų ir lietuvių reikalais.

Balfo skyriaus padėka

Balfo 52 skyriaus ruoštos gegužinės — pikniko pelną skyriaus valdyba paskyrė Vasario 16 gimnazijai. Valdyba dėjo didelių pastangų, kad šis parengimas gerai pavyktų, bet dėl blogo oro, (visą dieną lijo), žmonių atsilankė nedaug, todėl ir pelno susidarė tik 60 dol. Skyriaus valdyba nuosirdžiai dėkoja visiems ir visoms, prisidėjusiems aukomis bei darbu šią išvyką ruošiant. Dėkojam ir visiems pasiryžėjusiems išvykos dalyviams, kurie visur ir visuomet dalyvauja, nežūrint nei blogo oro nei kitų trukdymų. Ačiū visiems.

Balfo 52 sk. valdyba

A. a. Kazimieras Žadeikis

Rugsėjo 27 vėl vienas iš lietuvių iškeliauo amžinybėn. Velionis K. Žadeikis Philadelphijoje išgyveno ilgus metus. Jis susilaukė ir gražaus amželio — 84 metų. Bet svarbiausia, kad šalia savo sunkaus darbo, visą savo širdimi siejoji lietuviškumui. Nepaisydamas amžiaus, ėjo ir dirbo ten, kur lie-

SV. KAZIMIERO parapijos New Haven, Conn. jaunimo globos komitetas su nauju klebonu kun. J. Matučiu ir vikaru J. Rikteraičiu, šalia jo — komiteto pirm. Tiškus.

Kas iš mūsų turi teisę Balfo neremti?

Vitalis Zukauskas mėgsta pasakoti tokią istoriją. Numirė senas Amerikos lietuvis. Žmogus buvo geras. Ėjo į bažnyčią, sugyveno su kaimynais, niekam blogo nepadarė. Sv. Petras nieko neturėjo jam prikišti, kol priėjo prie gerų darbų. Kad nieko blogo nepadarei, tai dar neužtenka. Sakyk, ką gero padarei. Nejuokais priremtas prie dangaus durų, žmogelis su džiaugsmu prisiminė. "Nagi, kartą daviau Balfui du dolerius".

Sv. Petras kasėsi galvą, nežinodamas, ką daryti su tuo storu, gerai atrodančiu amerikonu. Kad būtų suvargęs, sudžiūvęs žmogelis — kitas reikalas. Užtektų ir tiek. Bet dabar... ir apmaudas suėmė, šv. Petrą.

BALFO LABDARYBĖS VAKARAS HARTFORDE

Sių metų piniginį vakarą pradėti ir Balfo 15 metų sukakčiai paminėti Hartfordo skyrius spalio 17, šeštadienį, punktualiai 7 val. vak. rengia lietuvių parapijos mokyklos salėje labdarybės vakarą.

Kaip žinome, Balfo surinkti pinigai eina Sibire, Lenkijoje, Vokietijoje ir kituose kraštuose ir vargą patekusiems lietuviams šelpti. Taigi, visi tie, kurie jaučiasi gyveną Amerikoje blogiau, kaip anie minėtuose kraštuose, gali lengva širdimi atsiskamti nuo visokių Balfo rengiamų pramogų.

Turėjai gražų hauzą, naują karą, savo leidę rėdei pagal stailą, nesigailėjai pinigų išleisti ant good taimo, o Balfui, kuris šelpia vargstančius, davei tik du dolerius! — subarė šv. Petras atvykėlį jam suprantama kalba ir atsukio į šv. Jeronimą:

Danguis už tai dar nenupelnysi, bet nekalto žemiško malonumo turėsi apšiai.

Bilieto kaina tik du doleriai.

Antrai kategorijai priklauso tie, kurie gyvena taip gerai, kad yra pilnai užtikrinti, jog jie niekadoms neturės jokio vargo, jokios nelaimės ir jokios ligos nebus ištikti. Nėra tada reikalo ir kitus užjausti ar suprast.

Taip reikėjo ir sakyti iš karto. O dabar patikrinsime — šv. Petras pašaukė šv. Jeronimą. Pastarasis atskubėjo nešinas dangaus knygomis. Pavartęs pavartęs bakstelėjo pirštu į vieną puslapį ir patvirtino, kad žmogus sakė teisybę. Aukso raidėmis įrašyta švitėjo du doleriai duoti Balfui.

Su draugais ir pažįstamais pasivažiinsi prie geros vakarienės stalo. Vakarienės metu kalbės Balfo centro reikalų vedėjas kun. L. Jankus, atvykęs iš New Yorko. Bus pagerbti tie asmens, kurie aukomis ar darbu yra ypatingai nusipelnę Balfui. Pasiklausysi geros muzikos, o jeigu bus ūpo, ir pašoksi.

Bilieto kaina tik du doleriai.

O kas liečia naujuosius ateivius, tai galima tik tiek pasakyti: tie, kurie, būdami DP stovyklose nieko nenorėjo girdėti apie Balfą, apie jo sudaromas emigracijos garantijas, apie dalinamus rūbus ir maistą, tie gali ir dabar nesukti dėl jo sau galvos.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Susituokė Vytautas Sakalauskas ir Viktorija Jurgelaitė spalio 3 šv. Alfonso bažnyčioje. Jų moterystę palaimino kun. K. Pugevičius. Vestuvių puota įvyko lietuvių svetainėje, kur giminės, svečiai kartu su jaunaisiais pasilinksmino.

bus spalio 18 - 20 d.d. Pamokslas lietuviškai sakys marijonas kunigas.

Lietuvių postas 154 spalio 18 Baltimorės priemiestyje Town Hall ruošia jautienos kepsnių vakarienę. Bus ir kitų valgių. Šokiams gros orkestras.

Atrodo yiskas labai viliojančiai ir patraukliai. O bilietų platintojai skundžiasi, kad labai sunku bilietą parduoti. Kodėl taip yra, atsakymą taip pat rasi tame vakare. Lnksmąją programos dalį išpildys Vitalis Zukauskas. Reikia tikėtis, kad jis duos atsakymus į daugelį panašių klausimų.

Parapijos vakarienė praėjo geroje nuotaikoje. Jai šeiminingo kun. A. Dranginis, kuris su pasišventusiomis moterimis paruošė skanią vakarienę. Jis padėjo taip pat ir vyrams, kurie nemaža prisidėjo darbu, ir jaunimui, kuris patarnavo prie stalų.

Taupūs lietuvių turi gerą vardą, išgydami namus ir juos gražiai prižiūradami, atremontuoti iš lauko ir iš vidaus. Daug lietuvių gyvena Hollins gatvėje prie lietuvių salės, netoli šv. Petro bažnyčios, kur klebonauja kun. A. Dubinskas. Šio rajono lietuvių namai ypač gražūs.

KAS TURI PILNĄ TEISĘ BALFO NEREMTI

Vieni sako, kad Balfą turėtų remti visi lietuvių be jokios išimties. Kiti sako: kas-nekas, bet iš naujųjų ateivių neturi teisės nei vienas atsakyti savo aukos Balfui. O vis dėlto yra lietuvių, nežūrint ar jie seni šio krašto gyventojai ar nauji, kurie turi pilną teisę nei cento Balfui neduoti ir jo parengimų nelankyti.

Visi kiti lietuvių, kurie negali savęs priskirti prie minėtų grupių, vis dėlto turėtų Balfą remti, nes tai yra vienintelė organizacija, kurios tikslas yra labdarybė. Jeigu kas ir sugėbėtų išsisukti nuo aukų rinkėjų ar bilietų platintojų, bet vistiek nepabėgs nuo savo sąžinės.

Kelionė į Marijos šventoję Mt. St. Mary's kolegijoje ruošinama spalio 11. Autobusas nuo šv. Alfonso mokyklos išeis 11 ryte. Kelionė ten ir atgal — 3 dol. Parapijos kunigai ragina žmones iš anksto išsigyti bilietus. Tai bus pirmas kartas, kai Baltimorės lietuvių važiuoja į seniausią Amerikos koplytėlę, skirtą Sal. Jėzaus širdžiai.

Jonas Obelinis

LIET. RAŠYTOJAI ANGLŲ KALBA

Didysis choras po vasaros atostogų pradėjo giedoti mišias. Vadovauja C. Chapelle. Jaunimas raginamas įsijungti į parapijos chorą ir savo balsu garbinti Dievą ne tik per mišias, bet ir per kitas ypatingas pamaldas, kurios vyksta mūsų bažnyčioje. Choro pirmininkas Jurgis Galkas pakvietė senuosius choristus ir laukia naujų jėgų.

Į talką atėjus didiesiems mūsų kultūrinį pastangų rėmėjams, Juozui Bačiūnui ir Neris International direktoriams — dr. Juozui Kazickui ir dr. Kęstutii Valiūnui, "Selected Lithuanian Stories" leidimo sunkumai laikinai nugalėti ir ši knyga tikrai pasirodys dar šiais metais. Tikimasi, kad prenumeratoriai ją gaus ne vėliau, kaip š. m. gruodžio mėn. 10 d. Vadinasi, visi, kurie norite ją išsigyti, paskubėkime užsisakyti dabar, nes knygos spausdinamas ribotas kiekis. Tik tie knyga tikrai gaus, kurie užsiprenumeruos iki š. m. lapkričio 15 dienos. Likusieji knygos egzemplioriai bus atidėti JAV viešosioms ir mokyklų bibliotekoms.

Satrijos Ragana — Irkos trašedija, Antanas Vienuolis — Paskenduolė ir Užkeiktieji vienuoliai, Vincas Krėvė — Silkės ir Gilšė, Ignas Šeinius — Vėl anapus geležinės uždangos, Jurgis Savickis — Raudoni baltukai ir Kova, Juozas Grušas — Kelionė su kliūtimis, Vytautas Alantas — Povandeniniai burbulai, Petras Cvirka — Kiškis, Vincas Ramonas — Agotos skarelė, Antanas Vaičiulaitis — Aukšinė kurpaitė, Jurgis Jankus — Velnio bala, Nelė Mazalaitė — Nežinomas kareivis, Stepas Zobarskas — Monsinoro suoliukas, Marius Katiliškis — Duobkasiai, Algirdas Landsbergis — Graikijos vėjas, Aloyzas Baronas — Sugrįžimas. Knygos gale — trumpuotės rašytojų biografijos.

Visi, kurie yra pasirengę eiti į Balfo labdarybės vakarą, tepasirūpina kuo skubiausiai įsigyti bilietus, nes vietos prie stalų yra rezervuotos. Vakarienės ruošimo šeiminkams reikia žinoti svečių skaičių iš anksto. Minėjimas - vakarienė prasidės skelbtą valandą punktualiai.

Rengėjai kviečia visus. Už du dolerius ir dangų nepateksi, bet nors galėsi vesti derybas prie dangaus vartų, nes jie bus pakauti labdarybei.

Nina Gailiūnienė

PADEKA

L. K. Darbininkų Sąjungai, paskyrusiai mūsų globojamų studentų stipendijoms 400 dol. labai nuosirdžiai dėkojame. Jūsų parodytas palankumas mūsų pastangoms išauklėti sąmoningas lietuviškas mums drąsos ir toliau ryžtingai šį lengvą darbą tęsti.

Su malda ir dėkingumu
Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys

COAL COKE FUEL OIL
Prompt deliveries
Brooklyn - Queens - Nassau
Call HY 1-3200 - 3201 - Days
Evenings-Saturdays-Sundays
Call AT 9-6895
VAN IDERSTINE ESTATE
32 Howard Ave., Brooklyn 21

IŠ VISUR

— Popiežius Jonas XXIII, per apaštališkąjį delegatą Washingtono Kunigų Vienybės jubilėjiniam seimui, kuris vyko Chicagoje rugsėjo 23 - 24, atsiuntė apaštališkąjį palaiminimą seimui ir visiems Kunigų Vienybės nariams.

— Kun. Vyf. Bagdaničius, MIC, dienraščio Draugo redaktorius, ALR Katalikų Federacijos Kongrese New Yorke, lapkričio 27 d. skaitys paskaitą apie katalikų akciją; jo konferentas bus Vyf. Volertas iš Baltimorės.

— Motiejus Staliūnionis, 73 metų, mirė Worcesteryje rugsėjo 20. Jis buvo uolus vietos lietuvių komunistų veikėjas ir rėmėjas komunistinių laikraščių "Laisvės" ir "Vilnės". Tik susipažinęs su naujais ateiviais ir patyręs apie bolševikų terorą Lietuvoje, savo nusistatymą pakeitė.

— Juozas Grigaitis Worcester, Mass., kandidatuoja į miesto tarybos narius. Rinkimai bus lapkričio pradžioje. J. Grigaitis jau du kartus buvo 4 apygardos seniūnu (aldermanu). Savo profesija yra mokytojas, bet verčiasi ir bizniu, Priklauso Sandarai.

— Katalikų Federacijos kongreso, kuris įvyks New Yorke lapkričio 27 - 28, vadovui medžiagą ir skelbimus reikia siųsti adresu: Very Rev. Msgr. J. Balkūnas, 65-14 56 Rd., Maspeth 78, N.Y. Vadovą redaguoja kun. V. Pikturna. Medžiagą reikia prisiųsti iki lapkričio 1 d.

— "Marija, gelbėk mus", Sibiro lietuvių tremtinių maldaknygę, kurią išleido Ateitis, jos anglišką Kęst. Trimako, S. J., vertimą su visu lietuvių rankraščio fotografiniu tekstu kun. Long. Jankaus rūpesčiu, leidžia Paulist Press, Paulist Fathers, 415 W. 59th St., New York, N.Y. Tikimasi, kad lietuviškai visumenei ši maldų knygelė bus paruosta iki 1960 vasario 16. Jos lietuviško Ateities leidimo dar galima gauti Ateities administracijoje, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N.Y.

— Chicagoje spalio 4, praėjusį sekmadienį, pašventintas naujasis lietuvių jėzuitų vienuolynas, koplyčia ir Jaunimo namai. Šventimo vysk. V. Brizgys, asistavo kun. J. Kidykas, S.J. ir kun. V. Gutauskas. Sveikinant jėzuitų lietuvišką darbą, tarp kitų kalbėjo Lietuvos konsulas P. Daužvardis.

Serving All North Jersey
FREE ESTIMATES ON YOUR ROOFING & SIDING
Gutters, Leaders & Repairs, Alum. Storm Windows, Doors & Jalousies
Call
HACKENSACK ROOFING CO.
All Work Guaranteed

Ruoškites tuojau specialiam kursui medicinos srityje
JUS GALITE BUTI

MEDICINOS LABORATORIJOS ar X-RAY TECHNIKU
Mokyti galite laisvalaikiu
• Vyrams ir moterims įvairaus amžiaus
• Kalbos nemokėjimas neklaido
• Mokoma praktikos
• Patogiai išdėstytas mokėjimas
PARUOSIAMA LIGONINIŲ, LABORATORIŲ bei GYDYTOJŲ IŠTAIGŲ TARNAUTOJAI
Visi kursai prižiūrimi kvalifikuotų medicinos specialistų
IŠIRASYKITE TUOJAU DIENINĖI AR VAKARINĖI KLASEI
Daugiau informacijų galite gauti telefonu ar raštu prašant knygos # 50

MANHATTAN
Medical & Dental Assistant's School
1780 BROADWAY (57) PL 7-8275

MOTERŲ KLUBO VAKARAS WATERBURY, CONN.

Lietuvių moterų klubas spalio 17 lietuvių parapijos didžiojoje salėje rengia tradicinę vakarienę. Pradžia 7 v.v. Šiuo pobūviu bus paminėta klubo veiklos 5 metų sukaktis. Bus neilga programėlė, vaišės ir šokiai. Lėjimas tik su pakvietimais, kurie platinami pas klubo nares ir spaudos knygyne. Išlaidoms padengti svečiai aukoja 2 dol., neuždirbantieji jaunuoliai — 1 dol.

ko ryšius su latvėmis bei estėmis. Keliais atvejais atstovavo lietuves amerikiečių susirinkimuose, kalbėjo jų klubuose, dalyvavo parodėlose ir pats klubas kelis kartus buvo suruošęs parodėlas miesto knygyne; kasmet parūpina lietuviškų knygų bei užsako lietuvių žurnalų anglų kalba miesto knygynei. Keliais atvejais parėmė lituanistinę mokyklą, Altą, sportininkus, paskyrė 50 dol. stipendiją studijuojančiam lituanistiniam dalykus Fordhamo universitete.

Klubo narės savo pasitarimuose, posėdžiuose svarsto įvairius lietuviškus išlaikymo klausimus. Pajamos susidaro iš vakarų, narių mokesčių ir aukų. (ml.)

FOUNDLING'S NINETIETH ANNIVERSARY
BAZAAR
FRIDAY, OCT. 16 — SATURDAY, OCT. 17 — SUNDAY, OCT. 18
(6-11 P.M.) (3-11 P.M.)
Free RCA Transistor Radio Each Night
— ADMISSION FREE —
Come and have a good time yourself and help us to provide better times for our little ones.
NEW YORK FOUNDLING HOSPITAL
1175 Third Ave. at 68th St. New York 21, N. Y.

Petrapilio seime

(Atkelta iš 4 psl.)

bolševikų valdžios sekcija. Tos dvi įstaigos rungtyniaudamos stengėsi paimti savo žinion tremtinių minias". (Op. cit. 47 psl.)

Cia pravartu dar priminti ir straipsnį Vytauto Vaitiekūno, rašiusio Rusijos lietuvių seimo 40 metų sukaktį prisimenant Savo str. "Lietuvos nepriklausomybės revoliucijos pauptinėjimas" (I Laisvė, 1957 m. Nr. 13-50) jis teigia, kad lietuvių socialistinė grupė "ne demokratija kludė... pasisakyti už reikalavimą Lietuvai nepriklausomybę, bet socializmas" (56 p.). 1917 m. gegužės 29 d. t.y. kaip tik Petrapilio lietuvių seimo metu, Rusijos pavergtųjų tautų socialistinių partijų susivienijimas, kuriam priklausė lietuvių socialdemokratai ir socialistai liaudininkai, paskelbė, kad "tautinės socialistinės partijos privalo kovoti su nacionalistiniais siekimais tų partijų, kurios, tariamosios istorinės teisėmis ir kitais sumetimais dangsto nedemokratinis šovinizmo arba tautinės priešpaudos ir tautinių skirtubių šūkius". Nors tas pareiškimas iš vienos pusės pripažino kiekvienai tautai apsispręsti būti nepriklausoma, tačiau iš kitos pusės tuoj pat pridėjo, kad "esamoms Rusijos ūkio ir politikos sąlygomis bet kurios Rusijos dalies pareiškimas nepriklausomybės reikalavimo prieštarauja Rusijos tautų revoliucinio proletariato interesams" (57 p.).

Todėl lietuvių socialistinės grupės, laikydamosios visos Rusijos tautinių socialistinių partijų nusistatymo, po Petrapilio lietuvių seimo rusų spaudoje (Novaja Zizn ir kitur) paskelbė, kad "socialistinė lietuvių visuomenė lieka ištikima Rusijos revoliucijos idealams ir yra pasipriešinusi šovinistiniams norams išjungti iš Rusijos" (56 p.).

Ar toks lietuvių socialistų pareiškimas buvo padarytas nepriklausomos demokratinės Lietuvos labui?

Kun. J. Tumas seime aiškiai pasisakė už reikalavimą nepriklausomos Lietuvos: "Federotis tegali laisvos šalys ir jų tautos; pirma reikia tapti tikrai nepriklausoma, kad galėtume tartis apie susifederavimo sąlygas, kaip lygūs su lygiais" (51 p.).

Zinoma, šiandien kai kam gal ir labai nemalonu prisipažinti prie anuo metu padarytų klaidų, ypatingai tiems, kurie dedasi neklaidingais ir mėgsta kiekviename žingsnyje kitus kaltinti. Bet tai yra tikra tiesa, kurios kad ir suktais aiškini- mais nepakeisi. (B. d.)

ADAM REALTY CO.

offers
A COMPLETE REAL ESTATE AND INSURANCE SERVICE
REAL ESTATE SALES
APPRAISALS, MORTGAGES & MANAGEMENT INSURANCE
FIRE, CASUALTY, LIFE
AUTOMOBILE AND BUSINESS
FOR FAST ACTION AND PREFERRED ATTENTION, "SEE ADAM FIRST"
ADAM REALTY CO
1120 E. JERSEY ST.
Elizabeth, N. J.
EL. 4-1570
Adam Stankunas, Realtor
Vytautas Kvietkauskas, Salesman

NEWARK, NEW JERSEY

Praejusį sekmadienį Newark pas gimines lankėsi Ona Kajeckienė, Lietuvos ministro Washingtono žmona. Viešnia dalyvavo šv. Trejybės bažnyčioje pamaldose. Ji buvo sužavėta šv. Cecilijos parapijos choro gražiu giedojimu ir pasibaigus sumai užlipo prie vargonų padėkoti varg. Kl. Bagdonavičiui ir visiems choristams, kurie tą sekmadienį išpuodingai išpildė lietuviškas giesmes.

Tą sekmadienį giedojo šie choristai: V. Mėlinienė ir 3 jos vaikai: Marytė, Valentinas ir Vladas, Ona Skurvydienė, V. Laukžemytė, V. ir A. Vosyliai, O. ir A. Saveikytės, A. Andruskienė, D. Didžbalienė, A. Ponešis ir J. Krukauskas.

Po vasaros atostogų susitovė: Vytautas Kvedaras su Gražina Jatulyte. Jaunųjų moterystė palaimino kun. P. Totoraitis.

Lankėsi prel. L. Tulaba iš Romos ir kan. J. Kardauskas iš Brazilijos. Prel. L. Tulaba darė rinkliavą bažnyčioje šv. Kazimiero kolegijai. Surinkta aukų 156 dol. Abu svečiai jau išvyko į savo gyvenamas vietas.

Praejusį sekmadienį šv. Rožančiaus draugija turėjo metinę vakariene. Svečių prisirinko apie porą šimtų.

Svento Vardo draugijos metinis paradas Newarko arkivyskupijos įvyksta spalio 11 d. Visi parapijos vyrai kviečiami gausiai parade dalyvauti.

Sv. Rožančiaus pamaldos spalio mėn. būna trečiadieniais ir penktadieniais 7 val. vak. ir sekmadieniais 3 val. popiet.

Brockton, Mass.

Šv. Kazimiero parapijos metinė vakariene rengiama lapkričio 1, sekmadienį, Visų Šventųjų dieną. Vakarienes metu bus deginami dokumentai paskolos, užtrauktos naujai klebonijai statyti. Skola jau išmokėta. Dabar telkiamas fondas statyti naujus parapiškos mokyklos namus.

Rekolekcijos visai parapijai bus spalio 18 - 25. Rekolekcijom vesti pakviestas T. Leonardas Andriekus, Brooklyno pranciškonų vienuolyno viršininkas. Pirmąsias keturias dienas pamokslai bus lietuviškai, o paskutiniąsias tris — angliškai. Visi kviečiami rekolekcijose gausiai dalyvauti.

Domicelė Valatkevičienė, sulaukusi arti 90 metų, mirė rugsėjo 29 ir iš šv. Kazimiero parapijos palaidota Kalvarijos kapinėse. Paliko sūnų Antaną ir dukterį kazimierietę seserį Tarsilą, kuri mokytoja Providence lietuvių parapijoje. Laidotuvėse dalyvavo šv. Kazimiero lietuvių parapijos Providence klebonas kun. J. Vaitiekūnas. Velionė buvo kilusi iš Darsūniškių prie Nemuno. (G.)

Visokiems parengimams graži salė su sodu prie Lake Nippenickett ežero kranto. Vieta pasiekiamą 138 keliu arba Fall River Expressway, 24 keliu. Mūsų Country Club of Raynham, Inc., yra prie 104 kelio Raynham, Mass., North Main ir Elm Sts. kampe. Vietos pakankamai mašinoms pastatyti. Įvairiems parengimams ore vietos pakankama. Pasiteirauti galima ir telefonu VAndyke 2-3850.

Kitomis dienomis rytais po pirmųjų mišių.
Lapkričio 22 Newarko šv. Trejybės lietuvių parapija mini 65 metų jubiliejų. Iškilmingose pamaldose dalyvavo Newarko arkivysk. Thomas A. Boland. Tą pačią dieną bus su-

CAMBRIDGE, MASS.

Parapijos mokykla suruošė spalio 2 pagerbtuves klebonui kun. Pr. Juškaičiui jo vardinę progą. Buvo suvaidinti atskiri trumpi vaidinimėliai, padainuota liaudies dainų, pašokta tautinių šokių ir įteiktos gėlės bei dovanos. Klebonas padėkojo už gražią programą, apdovanojo vaikus saldainiais ir paleido namo duodamas laisvą dieną. Vaidinimui daug darbo įdėjo seselės. Dainos, eilėraščiai ir kalbos buvo tik lietuviškai.

Cambridge gimusių ir šiai parapijai priklausančių asmenų, kurie išėjo aukštąjį mokslą yra nemažas skaičius. K. Sutkiūtė dirba mokytoja pradinėje mokykloje, Petras Kirslys yra Cambridge gimnazijos mokytojas, Paulina Lužekaitė yra baigusi Radcliff kolegiją ir Bostono universitetą, yra gydytoja ir turi savo kabinetą 400 Broadway.

Treitininkių draugija, kurios dvasios vadu yra kun. Petrauskas, turi savo susirinkimus kas trečią mėnesio sekmadienį. Treitininkių pirmininkė dabar yra M. Kirslienė.

Lietuvos vyčiai turi savo susirinkimus kas antrą mėn. antardinį; ir jų dvasios vadus yra kun. Petrauskas.

Sv. Vardo draugijos mišios, bendra komunija, pusryčiai ir susirinkimas bus spalio 11 d. Draugijos pirmininkas — Antanas Bartkus.

Kristaus Karaliaus dieną, spalio 25, 2 val. popiet, ruošiamas bažnytinis smuiko koncertas. Koncertą ruošia klebonas Pr. Juškaičius; programa išpildo smuikininkas Iz. Vosylūnas ir jo sūnus Vytenis. Į-

Padėka

1959 rugpjūčio 15 Schuykill County, 45-tos Lietuvos dienos komisijos nariams ir visiems prisidėjusiems prie to kilnaus darbo, tarlame širdingą ačiū už dosnią mums prisūtą auką. Gera ir malonu, kad turime geradarių ir prietelių, kurie atjaunčia mūsų reikalus ir dabartinę mūsų sunkią naštą, kurią užsidėjome nauja statyba, senelių prieglauda. Milijoninė skola slėgia, bet Jūsų parama duoda mums drąsos ir toliau tęst naujų statybos darbą.

Kviečiame visus apsilankyti ir pamatyti Juozapo Marijos Vilos gražius pastatus. Matysite vaisius Jūsų aukų, pasišventimo ir maldų. Kas gali, prašome ir toliau remti mūsų darbuotę aukomis ar bent maldą. Tai darydami kraunate sau turtus amžinybei.

Būdamas Jums dėkingos, kongregacijos nariu kasdieninėse maldose prašysime Dangaus Tėvo atlyginti šiame gyvenime sveikata, pasisekimu ir gausiomis malonėmis; prašysime, kad amžinybėje atlygintų amžinų džiaugsmu. Esame Jums dėkingos.

Sv. Kazimiero Seserys Juozapo Marijos Vila Newtown, Pa.

teiktas vaikams ir suaugusiems Sutvirtinimo sakramentas. Vakarė parapijos salėje bus didžiulis banketas.
Teko nugirsti, kad susižadavo Vera Laukžemytė su Edwardu Tamošiūnu. Abu priklauso Newarko Lietuvos vyčių kuopai.
T.P.K.

Balfo Bostono skyrius dėkoja

Balfo Bostono skyriaus ruošta gegužinę rugpjūčio 23 aplankė netikėtai gausus būrys svečių iš plačios apylinkės. Rengėjai labai džiaugiasi, kad yra tiek daug geraširdžių lietuvių, kurie jų pastangas paremia, telkiant lėšas Balfo vykdomai šalpai mūsų tautiečių vargstančių tremtyje, tėvynėje ar išsviijoje. Gegužinės pelnas 464.38 dol. perduotas Balfo centrui.

Nuoširdi padėka priklauso O. Ivaškienėi ir jos vadovaujamam tautinių šokių ansambliui už atliktą programą, Balfo skyriaus pirm. kun. V. Martinkui už gražią kalbą, Balfo direktoriui A. Andriulioniui už ta progą suteiktą auką 26.50 dol., J. Lapšienėi už vadovavimą užkandinei, o Martinkienei už skanų tortą. Ačiū ir visiems kitiems, prie parengimo prisidėjusiems savo darbu ar atsilankymu. Dėkojame ir kaimyniniams Balfo skyriams, kurie paragino savo narius ir kaimynus mūsų gegužinėje dalyvauti ir patys atvyko.

Bostono Balfo sk. valdyba

FURNITURE
CHARLTON FURNITURE CO.
Bedrooms — Dining Rooms
Living Rooms — Bedding
See Our Furniture — Compare Our Prices!
Open Even. till 9 P.M. except Wed., Sat.
217-20 Northern Boulevard, Bayside
Tel.: FA 1-2600

PAINTING
PAINTING AND DECORATING
WILLIAM CHRISTENSEN
PAINTING and DECORATING CONTRACTORS
477 59th St., Brooklyn 20, N. Y.
Phone: HYacinth 2-6034
References gladly submitted

REAL ESTATE
Flushing — St. Kevin's Parish, English tudro, immaculately kept, solid brick & stone, front terrace, vestibule, beamed ceiling living rm with fireplace, dining rm, hallway to fully equipped kitchen, separately furnished dinette, shower rm, rear flagstone patio with large Koolvent awning, 3 bedrooms with beautiful Hollywood tile bath shower room, completely finished basement with large recreation rm with fireplace, laundry rm, lavatory, new heating unit, many extras, excellent location. Across the street from Catholic Church, stores, transportation, \$28,500, prin. only. Must be seen. FL 7-7418.

MASPETH, 1 Family, Brick Homes, 1 1/2 baths. Plaster walls including basement, garage. Ultra modern kitchen, built-in oven and range; 43 ft. enclosed rear yard. Venetian Blinds, color tile bath.
71st Street & 53rd Avenue
Near all transit, shopping, churches, Parochial & Public Schools; 30 yrs. Mortgage Financing.
HYLAND REALTY
WO 4-2430 NE 9-9509

IN ST. BRIDGET'S PARISH, IN HUNTINGTON STATION, L.I. N.Y.
Lovely 3 bedroom Colonial bungalow, year old, nice neighborhood, large wooded corner plot, convenient to churches, schools, RR & shopping, sacrificing for \$17,000. HA 1-4783.

IN ST. HUGHES PARISH, IN HUNTINGTON, L.I. N.Y.
1 1/2 old split, garage, finished basement, 3 bedrooms
Sacrificing for \$20,000.
HA 7-8717

IN ST. ANTHONY'S PARISH, in Northport L.I. — GI, 30 years 4 1/2, 3 year 7 room split, 1 1/2 baths, extras, fenced, near Catholic church, transportation and shopping area. This home must be seen! Immediate occupancy. \$14,990. Andrew 1-3481.

IN INCARNATION PARISH, IN QUEENS VILLAGE, L.I. N.Y.
Solid brick 1-family corner house; 1-car garage, 8 large rooms plus 2 room furn. rental basement apartment. Ideal location. Incarnation Parish. Near everything. Owner — HO 5-4296.

In Catholic Area of Seaford, L. I. N. Y. — Brick Split, 2 1/2 baths, 26' mirrored wall, full basement; walking distance to Catholic school and shopping area. You must see this house! All appliances including freezer. Pato fence. Asking \$23,500. CA 1-1539.

IN ST. FRANCIS OF ROME Parish in the Bronx — 1 family 6 rooms, 3 bedrooms, 2 1/2 baths, 2 kitchens, splendid condition; walk to Catholic church, parochial school, transportation & shopping area; pinewood walls in finished basement, garage. Must be seen. Sacrificing to right party. FA 4-2183.

REAL ESTATE
IN CATHOLIC AREA OF BELLEROSE, L.I. N.Y.
NEW 2 FAMILY
SOLID BRICK 5 1/2 and 5 1/2 at
80th & LITTLE NECK PARKWAY
BUILDER — Twining 4-9333

IN ST. THOMAS PARISH IN WEST HEMPSTEAD, L.I.
STUCCO
3 BEDROOMS, 1 1/2 BATHS
CATHEDRAL GARDENS
\$19,500
call IVanhoe 9-8410

IN ST. CLARE'S PARISH IN ROSELAND, L.I. N.Y.
1st floor
large living room, kitchen, bath and bedroom.
2nd floor
3 large bedrooms and bath, large plot, extras, \$16,500, call LA 5-6850

IN ST. BONIFACE PARISH IN GLEN HEAD L.I. N.Y.
2 Bedrooms, den, living room, large dining room, with fireplace, paneled playroom in basement with fireplace, gas heat, patio; near shopping area and transportation, Catholic church and parochial school nearby. Must be seen! Call for appointment OR 6-3214.

IN OUR LADY OF MERCY Parish Plainfield, Somerville, New Brunswick Area. 2 yr. old split level, 8 large rooms, 1 1/2 baths, 1/2 acre, 4 1/2% GI mtge. All city utilities, immed. occupancy. \$17,000, princ. only. ELIott 6-6419.

IN ST. AGATHA'S PARISH IN BROOKLYN
BAY RIDGE (Boro Park) 2 modern apartments (1-4 rm; 1-4 1/2 rm) and 3 stores. Corner store and 1 apartment available. Reasonably priced — Must be seen. Weekdays. ST 2-9244

BARGAIN IN BROOKLYN!
5th Street, 337 E.
2 houses; no heat
FRONT — 5-story, 9 apts. & store
REAR — 5-story, 3 apts. — Owner.
HY 1-5630

IN CATHOLIC AREA OF BROOKLYN PROSPECT PK. SO.
New 1 family, brick detached, garage, finished basement, 5 rooms vac. \$21,000. Princ. only.
HY 9-0122

IN CATHOLIC AREA OF JAMAICA, L.I. N.Y.
JAMAICA HILL. Substantial income, detached 10-room house, 3 full baths, beautiful finished basement, garage, lovely street, 2 blocks subway, private entrance. \$29,500. OL 8-5098.

IN ST. BRIDGET'S PARISH, IN HUNTINGTON STATION, L.I. N.Y.
Lovely 3 bedroom Colonial bungalow, year old, nice neighborhood, large wooded corner plot, convenient to churches, schools, RR & shopping, sacrificing for \$17,000. HA 1-4783.

IN ST. HUGHES PARISH, IN HUNTINGTON, L.I. N.Y.
1 1/2 old split, garage, finished basement, 3 bedrooms
Sacrificing for \$20,000.
HA 7-8717

IN ST. ANTHONY'S PARISH, in Northport L.I. — GI, 30 years 4 1/2, 3 year 7 room split, 1 1/2 baths, extras, fenced, near Catholic church, transportation and shopping area. This home must be seen! Immediate occupancy. \$14,990. Andrew 1-3481.

IN INCARNATION PARISH, IN QUEENS VILLAGE, L.I. N.Y.
Solid brick 1-family corner house; 1-car garage, 8 large rooms plus 2 room furn. rental basement apartment. Ideal location. Incarnation Parish. Near everything. Owner — HO 5-4296.

In Catholic Area of Seaford, L. I. N. Y. — Brick Split, 2 1/2 baths, 26' mirrored wall, full basement; walking distance to Catholic school and shopping area. You must see this house! All appliances including freezer. Pato fence. Asking \$23,500. CA 1-1539.

IN ST. FRANCIS OF ROME Parish in the Bronx — 1 family 6 rooms, 3 bedrooms, 2 1/2 baths, 2 kitchens, splendid condition; walk to Catholic church, parochial school, transportation & shopping area; pinewood walls in finished basement, garage. Must be seen. Sacrificing to right party. FA 4-2183.

REAL ESTATE
In CATHOLIC AREA of JAMAICA ESTATES NORTH. 7 room house 40x100; 2-car garage; near everything. Must be seen. Sacrificing for \$20,000 — Chance of a life time.
JA 3-6377
GL 3-2144

KOKIAS DOVANAS
jūsų artimieji Lietuvoje
laiko pačiom geriausiom ir brangiausiom?
Nėra abejonės, kad atraižas geros, importuotos, vilnonės medžiagos!!!
DAR ŠIANDIEN UŽEIKITE Į DIDELĮ SEZONINĮ IŠPARDAVIMĄ
trijose krautuvėse firmos
S. BECKENSTEIN, Inc.
118-125-130 ORCHARD ST. — GR 5-4525
Cor. DELANCY, N.Y.C.
S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai ir ukrainiškai.
KRAUTUVES ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS ŠESTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAKARO
Pradžiuginkite savo gimines ir artimuosius Lietuvoje pasiūsdami tikros vilnonės medžiagos vyriškai eilutei arba apsiaustui, moteriškai suknelėi, eilutei, apsiaustui!
Tik neseniai gauta dideli kiekiai puikių importuotų medžiagų: šilko, nailono, satino, aksomo, audekų užuolaidom, antdurim, baldam attraukti, užvalkalam.
Vaziuoti BMT šilpant Essex Street, keltis elevatorium į viršų arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

Dėmesio!
Dėmesio!
MERCURY Parcel & Trading Co.
943 Elizabeth Avenue
ELIZABETH, N. J.
Phone: ELizabeth 4-7608

Atidarė Elizabete naują skyrių siuntiniam į LIETUVĄ, UKRAINĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ ir kitus kraštus.
SIUNTINIŲ PRISTATYMAS GARANTUOJAMAS
Didelis pasirinkimas vilnonių atraizų vyriškom bei moteriškom eilutėm, paltam; vilnonės skaros, kilimai, lovų užtiesalai ir k.
Priimami užsakymai ir raštu. Jums patarnaus lietuvi moteris, kalbantį įvairiom kalbom. Mandagus, kruopštus ir nebrangus patarnavimas. Kviečiame jus tapti mūsų klientais.
Atidara nuo 8:30 val. ryto iki 8:00 val. vakaro
Sekmadieniais nuo 8:30 val. iki 4 val. popiet.
Pagrindinė kontora: 80 East 7th Street, New York 3, N.Y.
Krautuvė: 75 East 7th Street, Tel.: OR 4-3930
Mūsų firmos geriausia rekomendacija — tai tūkstančiai pastovlų klientų visoje Amerikoje

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS
Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai
Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis
Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą
PAMĖGINKITE UŽEITI PAS MUS IR BŪSITE PATENKINTI
Specialios nuolaidos kalėdinėms dovanoms
SUPERIOR PIECE GOODS CORP.
200 ORCHARD STREET NEW YORK 2, N. Y.
Tel.: AL 4-8319

SIUNTINIAMS Į LIETUVĄ!
Tamsta rasi didelį pasirinkimą vilnonių medžiagų vyrų kostiumams ir švarkams, moterų eilutėms, suknelėms bei švarkams.
Maišytos ir rayoninės medžiagos paruošamos greitai urmo (wholesale) kainomis.
K & K FABRICS
1158 East Jersey Street, Elizabeth, N. J.
Telefonas: ELizabeth 4-1711
ATDARAS KETVIRTADIENIAIS IKI 9 VAL. VAKARO
Mūsų kainos vyrų drabužiams prasideda nuo \$9.50 už pilną eilutę

WEISS & KATZ, INC.
187 ORCHARD ST., N. Y. C. GR 7-1139
DIDMENŲ IR MAZMENŲ PREKYBA
DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ
vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
Audiniai yra angliškos ir vietinės vilnos, šilko ir medvilnės
Specialiai žemos kainos tiems, kurie siunčia audinius į užsienį.
Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientam. Prašome užėti ir pasižiūrėti!

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VAIKŲ BATŲ, GERIAUSIAI TINKANČIŲ VAIKŲ KOJOMS, PATVARŪS, SVEIKI

Madingi dėvėjimui batai su aukštais kablūkiais
Luodi Chevrax
Kojų daktaras LOTTE
\$995
\$895

Nepamainomi vaikštojimui sportiniai batai su odiniais padais
Rudi Lamacalf
Kojų daktaras WALLY
\$895
Elegantiškus • patogius • aukštos kokybės
335 East 86th St., tarp 1 ir 2 Ave., NEW YORK CITY
TEL.: EN 9-3045

DIDŽIAUSIAS VOKIECIŲ BATŲ FABRIKAS
SALAMANDER
gamina
Elegantiškus • patogius • aukštos kokybės
58-02 Myrtle Ave., RIDGEWOOD—BROOKLYN
Tel.: EV 1-3727

Aukštos kokybės šilurės su gumom šonuose
Rudi Boxcaif
Kojų daktaras MILANO
\$1295

Madingi sportiniai batai su dvigubais odiniais padais
Rudi Boxcaif
Kojų daktaras HERALD
\$1095

SPORTAS

NAUJOS PLOKSTELĖS

Ukrainiečiam pralaimėta
Atsitiko visiškai taip, kaip praėjusį rudenį: pralaimėjome pirmo rato pirmenybių rungtynes ukrainiečiam ir te pačia pasekme 2:5 (0:3). Iš mūsų žaidė: Naruševičius; Vaitkevičius; Mileris; Starolis, Murphy, Remėza II; Butrimas, McGee, Klivečka, Remėza I, Didžbalis (Kleiza).

Ukrainiečiai pradžioje vedė 3:0. Mūsų žaidėjai prisivijo iki 3:2, bet čia pasirodė treniruotųjų stoka ir priešininkas gavo viršų (5:2).

Reikia pastebėti, kad ir šiemet mūsų žaidikai nenoriai lanko treniruotes, tad iš pirmos ekipos stebuklų laukti ne-reikėtų.

Rezervinė priešaismyje gavo 1:6.

Ši šeštadienį pirmenybių sezoną pradeda jaunučiai ir mažučiai rungtynėmis su ukrainiečiais (Eintracht Oval, Astoria L.I.). Mažučiai pradeda 2:30 val., o jaunučiai 3:15. Abi komandos turi sunkumų su sąstatu. Gera būtų, kad dar atsirastų tinkamų vyrų tarp 9 ir 13 metų mažųjų komandai ir tarp 13 ir 15 metų jaunučių. Nesuradus savųjų, teks griebtis kitataučių pagalbos.

Sekmadienį rezervinė ir pirmoji žaidžia pas Kolping SC, t.y. New Farmers Oval 1:15 val. ir 3 val.

Atletas

TUTORING

KONIGIN INSTITUTE

NAMŲ MOKYTOJAS — geriausia PAGELBINĖ MOKYKLA ir SUAUGUSIŲ PARUOSIMAS 3 sritis — filosofijai, matematikai, kalboms 35-64 79th St., Jackson Heights 708, N. Y. Tel.: IL 8-0808

INSTRUCTIONS

VETERANS' TRAINING PROGRAM

ELECTRICAL CABINET MAKING AUTO MECHANICS
McKee Vocational High School
St. Mark's Place, St. George,
7-10 P.M. Mon. thru Fri.

NURSING SCHOOLS

ST. MARY'S SCHOOL OF NURSING

135 South Center St., Orange, N.J.
Conducted by the Sisters of St. Francis, Hastings-on-Hudson, N.Y.
For information write or phone —
Sister Mary Noreen, R.N., M.A.
Director OR 4-7700.

NURSING HOME

FOR RETIRED CATHOLIC MEN AND WOMEN

FREEHOLD, N. J.
Excellent boarding house, good food.
Reasonable rates, 84 East Main St.,
Freehold, N.J. A. Jones
FR 8-6662

CATHOLICS INVITED

FREEPORT, L. I.
New luxurious,
fully equipped nursing home
& residential hotel.
South Shore Nursing Home
Miss Cannon, MAYfair 3-4000

LOOK

Buy Auto Insurance
With eyes wide open.
Don't buy on price alone.
You're cheating yourself.
Consider everything.
Best all-around bargain...
Hartford Auto Insurance,
Complete protection.
Tell you why.
Ask us. Soon.

ALBERT F. PETERS

Office:
116-55 QUEENS BLVD.
FOREST HILLS, N. Y.
Virginia 3-1477

Agency for
HARTFORD ACCIDENT and INDEMNITY COMPANY
Hartford, Connecticut

DISPLAY

Bowling balls drilled while you wait, your old ball repaired. Bowling shirts, bags, shoes, trophies.

J & P SUPPLIES

146-05 JAMAICA AVE.
JAMAICA, L. I. — JA 3-4120

WESSÉL TELEVISION

OUR SPECIALTY IS SERVICE
211-02 Northern Blvd.
BA 4-4873

Special consideration given to Catholic Institutions

JACK'S SERVICE

Window Cleaning - Floor Waxing & Cleaning — Also Floors scraped and refinished — FREE ESTIMATES
SH 5-5340

PLUMBING

WILLIAM H. GIMLER & SONS, INC.
553 92nd Street
Brooklyn 9, N. Y.
TERRace 6-6200

HERTLEINS BAKERY

NOTED FOR QUALITY AND SPECIALTIES
40-07 Bell Blvd., Bayside
BAYSIDE 9-0265

FULTON-THROOP WINES & LIQUORS

The Stone Twins, Milton & Max, Partners. Wines & Liquors — Free Delivery. Special Consideration given to Religious Institution Functions and Church Gatherings.
646 Throop Ave. PResident 4-3320

ALL KINDS OF CLOCKS & WATCHES REPAIRED
Guaranteed
45 years of Experience
SWISS AMERICAN
7 W. Prospect Ave.
Mount Vernon, N. Y.
MO 4-7424

O'DONNELL'S WINDOW CLEANING SERVICE

238 E. 58th St. N. Y.
PL 1-0653
Serving
Manhattan's East Side Only

Mrs. E. C. DALY STATIONARY CANDY ICE CREAM

119-02 14 Road
College Point, N. Y.

SOCIAL SURGICAL APPLIANCE CENTER, INC.

Wheel Chairs - Belts - Trusses
Braces - Elastic Stockings
Arch Supports - Camp Supports
Special consideration given to religious institutions. 39 East 14th St.
The block East of 5th Ave., N.Y. 3, N. Y. — OREGon 5-8815.

CRAFT DECORATORS INC.

415 43rd Street
Union City, N. J.
CUSTOM DRAPERY MANUFACTURERS
for the
Home - Commercial - Institutions
UN 4-6020

STOP!

BEFORE YOU THINK OF SELLING THAT "HOME, SWEET HOME" Get an Expert's Advice on How He Can Custom Build that New GARAGE — ATTIC — DORMER BASEMENT or EXTENSION TO FIT YOUR NEEDS!

call B. ZINO CONST. CO. CUSTOM BUILDERS

PE 5-2896
134 GARDINERS AVE. LEVITTOWN
Located in Gardiner's Ctr.

SCIENTIFIC SWEDISH MASSAGE IN YOUR HOME

Lic. 468493 Manhattan Only
Mrs. LUCILE CRAWFORD
AD 4-1933

HELP W. FEMALE

GIRLS LIGHT BENCH WOMEN

ASSEMBLY WORK
No Experience Necessary
Overtime Liberal Benefits
Air-Conditioned Plant
DYNA MAGNETIC DEVICES
Duffy Ave. Hicksville

FUNERAL DIRECTORS

ROSEDALE FUNERAL HOME
Kenneth W. Haslam, Lic. Funeral Dir. & Mgr.
New Modern Air-Conditioned Chapels
25-01 Francis Lewis Blvd., Rosedale, L.I.
Tel. LAurelton 8-1180-1181

WEDDING RECEPTIONS

FRANK ANTUN'S OLD COUNTRY MANOR
For the ultimate in Wedding Reception, Banquets & Functions.
244 OLD COUNTRY ROAD (W. of Newbridge Rd.)
Hicksville, L. I.
Peter Petralia, Mgr. OV 1-3300-1-2

SPECIAL NOTICE TO OUR OUT-OF-TOWN GROUPES WHO WILL BE VISITING NEW YORK THIS SUMMER. WE HIGHLY RECOMMEND THE FOLLOWING RESTAURANTS FOR DELICIOUS FOODS - EXCELLENT SERVICE - AND REASONABLE PRICES.

GILDO RESTAURANT
on Manhasset Bay — Port Washington, L. I. N. Y.
Continental Cuisine At Its Finest — LUNCHEON - DINNER - COCKTAILS
Closed Mondays PO 7-9750

JULIA'S BUSINESSMEN'S LUNCHEONS • DINNERS
219-01 Northern Boulevard — BA 9-9570
WINES & LIQUORS — SPECIAL SUNDAY DINNERS — Closed Monday
Junior Portions for Children Open from 12 to 9 P.M.

STEVE PHILIPS RESTAURANT
1144 Yonkers Ave., Yonkers, N. Y. — BE 7-1583
Gay, popular spot specializing in prime ribs, steaks, lobsters, chops, home-baked pastries. L 12-3, \$1.75-\$3; D 9-10, Sunday from 12, \$2-\$3; a la carte menu after 10. Cocktail lounge.

WENDOVER FARMS RESTAURANT, Poughkeepsie N. Y.
Charming country estate, finest Continental Cuisine served on an outdoor dining terrace. Inside dining room, of course, as well as the Wendover Bar. Boneless baked chicken. Open every day except Monday, 12 noon to 9:30 p.m. Luncheon from \$2.00, dinner from \$3.50. Dancing Saturday nights under the stars, also in main lounge. Nightly entertainment. AXminister 7-2842

SEAVIEW RESTAURANT, 188-11 Linden Blvd. St. Albans, L. I. N. Y.
St. Albans newest and most intimate dining spot
Reasonable Prices — Courteous Service
Delicious Food Prepared by Experienced Chefs
SEA FOOD — STEAK DINNERS — Orders To Take Out — Phone LA 5-9801

BILL'S STEAK HOUSE, 206-02 Hillside Ave., Hollis, L. I. HO 5-1252
On Francis Lewis Blvd. — Plenty of Free Parking. One of Queen's Finest Dining Places. Featuring: PRIME STEAKS and INDIAN OCEAN STEAK. Sunday Dinners. Chef's Specialties Every Monday Night. Kitchen open to 1 A.M. 7 days
Pompadour Room Available For Weddings and Private Parties

SPECIAL DINNER SERVED DAILY & SUNDAY
Soup — Salad — Choice of VEAL PARMIGIANA with Spaghetti or Spaghetti with Meat Balls and Coffee. — \$1.75
VILLA CANDIDA — S. I. NEWEST
Foot of Sand Lane — South Beach — Near Bus Terminal — GI 7-9105

AT REASONABLE PRICES — OPEN 24 HOURS
BELL DINER
DELICIOUS FOOD AND PLENTIFUL AT REASONABLE PRICES
42-20 Bell Blvd. — BAYSIDE 9-9643

DIAMOND SLIPPER LOUNGE — 161 Little Plains Rd., Greenlawn, N. Y.
located 36 miles from N. Y.
We Cater To: Parties - Weddings - Engagements - Bus Outings - Church Affairs — We Serve the FINEST SOUTHERN COOKED FOOD
We provide conveniences for TOURISTS (accommodation for 600 people)
We Present LIVE entertainment THURSDAY to SUNDAY
FOR INFORMATION CALL: AN 1-3061

To the Villager who wants Real Italian Food make it **CASA ALLEGRA**
Under New Management of SANTO, former manager of San Remo Cafe; RAY, former headwaiter of Minetta Tavern. Luncheon 90 c, Dinners a la carte. 142 WEST 10th ST. (Between Wavry Pl. and Greenwich Ave.) — WATkins 9-9781 — Closed Mondays

OLD GOLDENROD — 85 Washington Place (East of 6th Avenue)
Featuring New England Cooking at MODERATE PRICES
Luncheon - Dinner GRAMercy 5-9285
Party Room Available for Groups — Closed Sat. and Sun.

CONVALESC. BOARD

GRENOBLE NURSING HOME
(Inc.)
Aged Convalescent Invalids
24 hour registered nurse
Nursing Care
Reasonable Rates
Pilgrim 3-7907 N. J.

ROOM & BOARD

IN NEWPORT, R. I.
LOVELY rooms for retired folks.
Community living room, big bedrooms, 3 meals a day. Very best location in Newport, R.I. Churches & shopping center round the block.
\$35 per week each person. VI 7-9728
Newport, R.I., Germann Cottage.

STORES

FRANCIS MANOR LIQUOR STORE
2571 Francis Lewis Boulevard
We Deliver BAYSIDE 4-4220
FLUSHING - WHITESTONE BAYSIDE

BLACK HATS FOR THE CLERGY — Buy Direct From Factory at Lowest Prices

FINEST NAME BRAND QUALITY — also
MEN'S, LADIES and CHILDREN'S HATS — CAPS — NOVELTY HATS and BRIDAL HEADWEAR

MODERN HATTERS

313 3rd STREET, JERSEY CITY
BRANCH AT: 490 COMMUNIPAW AVE., JERSEY CITY — OLDFIELD 9-9300

VACATION TOURS of CATHOLIC INTEREST
October - November Departures
For information: YONKERS TRAVEL BUREAU
180 S. Broadway, Yonkers — YO 3-9248

LET IRVELEE BUILDING AND DESIGN MODERNIZE YOUR HOME
Specializing in: HOME IMPROVEMENTS - GENERAL CONTRACTING
Financing Arranged
19 Schenectady Ave., Brooklyn, N. Y. — PR 8-7783

MICHAEL ROMANELLI & SONS
Bundled Newspapers, Rags, Brass, Copper, Lead and Scrap Iron
Delivered to our Shop — Open Saturdays
101-60 99th STREET, Ozone Park 16, N. Y. Phone Virginia 9-4960

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

VYTAUTAS BELECKAS SAVININKAS

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms, ir kitoms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

Republic Wine & Liquor Store
322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EV 7-2089
Sav. M. ir J. JOKUBAICIAI
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinų, konjakų, midų šventėms bei kitoms progoms

PAUL'S RESTAURANT
LIQUORS - BEER - WINES
SKANUS LIETUVISKI UZKANDZIAI
Šeštadieniai, sekmadieniai
Griežia J. Mortotaičio lietuviškas orkestras
Sav. P. Višniauskas
31 Spring St., New Britain, Conn. Tel. BA 3-9771

JUOZO IR IZABELĖS MISIONŲ RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

ROMAN FUNERAL CHAPEL
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
CHARLES J. RAMANAUSKAS
1113 Mt. Vernon Street Philadelphia 23, Pa
Pöplar 5-4110

KARLONAS FUNERAL HOME
280 Chesnut Street New Britain, Conn.
Tel. BA. 9-1181

CARROLL FUNERAL HOME, Inc.
PETRAS KARALIUS, savininkas
Laidotuvių direktorius ir balzamuotojas
74 Providence Street
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

DIRSA FUNERAL HOME
Joseph J. & Johanna H. Dirsa
51 PROVIDENCE STREET
WORCESTER 4, MASS.
PLeasant 4-3501 PLeasant 4-3865

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
jaunas ir puikus lietuvis naujose patalpose, skausmo valandoje suteikia puikų patarnavimą.
EDWARD A. ZIGAS FUNERAL HOME
540 East St., New Britain, Conn.
Tel.: BA 9-2242 — 9-9336
Aptarnauja New Britain, Waterbury ir Hartford, Conn.

LIETUVIŲ PILIEČIŲ KLUBAS BARAS IR RESTORANAS
Lietuviškos gamybos pietūs, vakarienės ir užkandžiai
GERIAUSI GĖRIMAI PIGIAUSIOMIS KAINOMIS
SPAUDOS KIOSKAS
Salės šokiams, vestuvėms ir kitoms pramogoms prieinama kaina. Lietuviškų organizacijų susirinkimams patalpos nemokamai. Visais reikalais kreipiamasi į klubo reikalų vedėją K. Vaitaitį.
280 UNION AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9672

BANGA TELEVISION
Sav. V. ZELENIS
3423 FULTON STREET TELEFONAS: APplegate 7-0349
BROOKLYN 8, N. Y.
35 iki 40% nuolaidos 1959 metų vokiškos gamybos radio, HI-Fi bei Stereo aparatams. Dideli atpiginimai Admiral bei RCA televizijos. Geriausia proga įsigyti Fedders oro vėsintuvą (Air conditioner).
Televizijos, HI-Fi bei vokiškų aparatų taisymas atliekamas kvalifikuoto techniko pripažinto RCA.
DARBO VALANDOS: Kasdien iki 7 val. vak. Pirmadieniai iki 6 val. vak.

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Darbininko koncertas ruošiamas sausio 17, sekmadienį, Webster Hall, New Yorke.

ALR Katalikų Federacijos New Yorko - New Jersey apskrities susirinkime, spalio 2, Apreiškimo parap. salėje, dalyvavo 27 atstovai. Buvo apsparsyta ALR Katalikų Federacijos kongreso reikalai, išrinkti 5 atstovai į kongresą ir pasiūlyti 9 kandidatai į naują ALRK Federacijos centro valdybą, aptarta Kristaus Karaliaus šventės minėjimo programa. Visi susirinkimo dalyviai pasiryžo uoliai įsijungti į Katalikų Federacijos kongreso metu ruošiamo banketo bilietų platini mo talką ir patys jame dalyvauti. Visos draugijos bei organizacijos paragintose duoti savo sveikinimus kongreso proga leidžiamam leidinyje.

Futbolo rungtynėse spalio 11, sekmadienį, 3 val. p.p. New Farmer Oval aikštėje, Metropolitan Ave. ir 68th St. kampas, susitinka Lietuvos Sporto Klubo futbolo komanda su Kolping komanda German - American futbolo lygos varžybose.

A. a. Leokadijos Simutienės atminimui, konsulo A. Simučio draugai vietoj vainiko per Bal-fą paskyrė Vasario 16 gimnazijai 70 dol.

ALR Katalikų Federacijos New Yorko apskr. susirinkime, spalio 2, Apreiškimo parap. salėje, išrinkti atstovai į Federacijos kongresą, kuris įvyks New Yorke, lapkričio 27-29 d. d., Commodore viešbutyje, kun. A. Račkauskas, St. Dzikas, Pr. Vainauskas, Em. Sandanavičienė ir Jan. Gerdvilienė.

Dr. P. J. Bagdonavičiaus, nuo spalio 1 uždariusio savo privataų kabinetą 185 Clinton Ave., Brooklyn, N.Y., buto telefono numeris Darbininke buvo pakeičtas senas. Naujas telefono numeris yra kitoks: UL 2-5666.

Balfo vadas New Yorke šiemet pradedamas operetės choro koncertu — vaidinimu lapkričio 15, Apreiškimo parapijos salėje, ir tęsis iki gruodžio 15 d.

Studijų dienas rengia Akademino Skautų Sąjūdžio New Yorko skyrius lapkričio 14 - 15. Paskaitos ir diskusijos lies lietuviško meno sritis — teatrą, muziką, dailę ir literatūrą. Seštadienį, lapkričio 14, bus viešas vakaras su šokiais ir menine programa.

Great Necko lietuviams Fotografas Vytautas Maželis spalio 18 vyks į Great Necką su visom studijinio portretavimo priemonėm. Norintieji pasidaryti gerų individualių, šeimos ar vaikų nuotraukų, prašomi skambinti HU 2-4062.

Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubas savo patalpose veikiančią valgyklą su visais įrengimais ir indais nori perleisti privačiam asmeniui. Pirmiem šešiem mėnesiam išbandymui — įsikūrimui viskas duodama nemokamai. Gera proga įsigyti pelningą biznį. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į Liet. Amer. Piliiečių Klubo vedėją Kostą Vaitaitį, 280 Union Ave., Brooklyn 11, N.Y. Tel. EV 4-9672.

WAGNER THEATER
110 Wyckoff Ave., prie DeKalb Ave. Brooklyn-Ridgewood, tel. VA 1-2613
Kasa atidara: Penktadieniai 6 val. p.p. šeštadieniai iki filmos pabaigos, trečiadieniai — 12 val. dienos. Penktadienį, spalio 9 iki trečiadienio, spalio 14, 1959
Spalvuota filma
"WENN DER VATER MIT DEM SOHNE"
vaidina: Heinz Rühmann, Oliver Grimm ir Waitraut Haas — Friedlinė filma — "VERONIKA DIE MAGD"
Be to, naujaisiais Vokietijos įvykių savaitinė apžvalga

Visos katalikiškos draugijos bei organizacijos prašomos savo valdybų sąstatus ir adresus tuojau pat nusiųsti ALR Katalikų Federacijos New Yorko apskrities valdybos sekretorei Em. Vaišnoraitėi, 103 So. 4th St., Brooklyn 11, N.Y. Čia primename, kad šios apskrities valdybai priklauso ir visos New Jersey lietuvių parapijų draugijos bei organizacijos.

Laimėjimų vakarą ruošia Maldos Apaštalavimo draugijos Angelių Karalienės parapijos skyrius spalio 10, šeštadienį, 4 val. p.p., parapijos salėje.

ALR Katalikų Moterų sąjungos New Yorko - New Jersey apskr. suvažiavimas šaukiamas sekmadienį, spalio 11, Apreiškimo parapijos salėje. Mišios už gyvas ir mirusias sąjungietes bus aukojamos tą dieną 11 val. Apreiškimo parap. bažnyčioje, suvažiavimas prasidės 2 val. p. p. parapijos salėje, 259 No. 5th St., Brooklyn 11, N.Y.

Vakarienę ALR Katalikų Moterų suvažiavimo atstovių pagerbimui ruošia Moterų Sąjungos 29 kuopa spalio 11 d. 4 val. p.p. Apreiškimo parapijos salėje. Vakarienės metu bus ir kultūrinė programa. Dalyviai bilietus pasirūpina iš anksto.

Maironio šeštadieninės mokyklos mokinių tėvų susirinkimas šaukiamas sekmadienį, spalio 11 d. 12 val., Apreiškimo parapijos mokyklos patalpose. Bus renkamas naujas tėvų komitetas ir svarstomi kiti mokyklos reikalai. Visi tėvai prašomi dalyvauti.

Lietuvių Moterų atstovybės klubas sekmadienį, spalio 11 d., 5 val. p.p., Free Baltic House patalpose, 131 E. 70th St., New Yorke, ruošia arbatėlę, kurios metu žurnalistė Sal. Narkelūnaitė rodyt filmų reportažą iš lietuvių gyvenimo Vokietijoje.

Studentų linksmavakaris. Visi studentai, pradėjusieji studijuoti ir jau su diplomais, kviečiami į Lietuvių Studentų Sąjungos linksmavakarį — balio spalio 10, šeštadienį, 7 val. vak. Steponio svetainėje, 40 E. 26th St., New Yorke. Bus restorano paruošti užkandžiai, linksma programa ir šokiai. Programoje dalyvaus poetas L. Žitkevičius, aktorius A. Vasiliauskas ir pianistė V. Dabužinskaitė.

Kristina Paprockaitė, dr. V. Paprockio dukte, spalio 13 išvyks studijuoti į Vokietiją, Heidelbergo universitetą, vieną iš pirmųjų ir seniausių Vokietijoje. K. Paprockaitė anksčiau mokėsi Putname ir gyvena seserų pensionate. Šią vasarą atostogavo Prancūzijoje.

Steponui Karveliui, Brooklyn lietuviams gerai žinomam veikėjui, šiemet sueina 70 metų. Brooklyn Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubas šia proga jam rengia pagerbimo banketą lapkričio 7 d., 7 val. vak., klubo patalpose, 280 Union Ave., Brooklyn 11, N.Y. Bilietai į banketą (bilieto kaina 5 dol.) iš anksto užsakomi Klube asmeniškai ar telefonu - EV 4-9672 ir pas klubo valdybos narius privačiai. Klubo valdyba kviečia visus sukaktuvininko draugus ir pažįstamus dalyvauti.

BAL Piliiečių Klubo Valdyba išnuomojami 2 kambariai kartu arba paskirai. Galima naudotis virtuve. Geras susisiekimas prie Jamaica linijos. Kreiptis — Michigan 2-4151

Ieškomas Liudvikas Steckis, gyvenęs Chicagoje. Yra žinių, kad prieš keletą metų yra miręs. Kas apie jį žinotų, prašome pranešti S. Steckiui, 133 Logan St., Brooklyn 8, N. Y. Yra svarbus reikalas.

SCENA iš "Viengunglių" operetės.

BUVO MALONU KLAUSYTI DAINŲ

Angelių Karalienės parapijos metinis koncertas gražų spalio 4 dienos sekmadienio popietį į šv. Stanislovo parapijos salę Greenpointe sutraukė 500 parapiiečių ir svečių. Programą pradėjo punktualiai. Tai labai sveikintinas reiškinys ir gražus pavyzdys kitiems rengėjams. Atseit, kai norim, galim ir publiką laiku sukviesti, ir programos dalyvius suprašyti.

Koncerto programai vadova-

vo akt. Vitalis Žukauskas, lengvu humoru pajavirindamas programos įtarpas. Programą išpildė Angelių Karalienės parap. choras, vadovaujamas vargonininko Myk. Liuberskio, akompanavo Al. Mrozinskas. Skautų vyčių oktetas, kuris buvo pasiskelbęs išsiskirstęs, šiai progai susirinko ir koncerto programai davė visą svorį. Gaila būtų, jeigu ištikro šis gražus ir palyginti gero lygio dainos vienetas išsibarstytų. New Yor-

ko ir apylinkių lietuviškoji visuomenė džiaugsis, jeigu oktetui dalyviai paklausus klebono kun. J. Aleksūno padėkos žodyje išreikšto raginimo nepalūžti, o ir kitais metais mums taip pat gražiai padainuoti, nes taip maža beliko, kas puoselėja lietuvišką dainą.

Buvo malonu klausytis daugelį kartų girdėtų dainų. Jos visos parinktos geresnės iš gerųjų, todėl taip mėgiamos chorų ir ansamblių dainuoti. Kas met vis gražiau išpildomas, todėl ir klausytojai nenuobodžiauja klauso. Tik gal šiek tiek "pykšta" ir "nekantrauja" tos lietuviškos dainos, prie kurių vis dar neprisirengiama prieiti ir publikai parodyti. Kad taip kas met bėnt po vieną dvi naujas išmoktume...

Koncerto programoje kaip solistas pianistas pasirodė Al. Mrozinskas, o taip pat buvo naujas mėginimas prie Br. Jonušo tobulai dūdų orkestro įgrotų plokštėlen maršų priderinti choro dainas. Mėginimas įdomus, labai gera Vyt. Zelinkevičiaus aparatūra puikiai perdavė maršų muziką, choras pradžioje nedraugiai, vėliau stengėsi prisiderinti.

Po programos šokiams grojo Joe Thomo orkestras.

PADĖKA

širdžiai dėkoja H. Arbačiauskui, kuris išnuomavo piknikui salę ir aikštę ir savo pinigais sumokėjo 125 dol. nuomos. Dėkojame taip pat visiems prisidėjusiems prie pikniko parengimo bei pravedimo. Iš šio pikniko parapijai pelno liko 359.75 dol.

Kun. A. Račkauskas

ALR Katalikų Federacijos New Yorko apskrities susirinkime spalio 2, Apreiškimo parap. salėje, kandidatais į naują ALR Katalikų Federacijos centro valdybą išrinkti prel. J. Balkūnas, dr. Vyt. Vygantas, Kaz. Krušinskas, Ant. Masionis, St. Lušys, kun. V. Dabušis, O. Labanaukaitė, St. Dzikas ir Pr. Vainauskas.

DANUTĖ LESKAITYTĖ ir Gediminas Stasiukynas susituokė Apreiškimo parapijos banyčioje spalio 3. Vestuvių puota įvyko Festivalio restorane. Nuotr. V. Maželio

BOSTONO ŽINIOS

Lietuvos vyčiai organizuoja ekskursiją į eucharistinį kongresą, kuris kitais metais rugpiučio pradžioje įvyks Vokietijoje. Ekskursiją organizuoja vyčių dvasios vadas kun. Al. Kontautas lėktuvu, kuris išskris liepos 24 ir sugrįš rugpiučio 19. Ta proga aplankys dar Londoną, Paryžių, Liurdą, Šveicariją, Vokietiją, Italiją, Ispaniją. Liepos 31 dalyvaus Kristaus Kančios vaidinimuose Oberammergau. Šiom dienom kun. Al. Kontautas gavo iš keilinės agentų pranešimą, kad ekskursijai jau rezervuoti kambariai Miuncheno viešbučiuose ir taip pat gauti bilietai į Kristaus Kančios vaidinimą. Ekskursijai yra rezervuota 32 vietos, bet tą skaičių dar galima padidinti. Ekskursijos organizatoriaus laukia skubaus keliautojų apsisprendimo.

Prel. Pr. Virmauskis spalio 4 šventė savo vardines ir kartu 75 gimtadienį. Pagerbimo programą suruošė parapinės mokyklos vaikučiai, vadovaujami mokytojų seselių.

Antano Kneižio radijo programa palaikyti spalio 11 d. 5 v.v. rengiama vakarienė lietuvių piliiečių klube.

Kun. St. Kulbis, S. J., kuris šiuo laiku dirba Montreal, Kanadoje, lietuvių parapijoje, lankėsi Bostone ir parapijos koplyčioje spalio 4 atlaikė mišias ir pasakė pamokslą.

Domininkas Šiaučiūnas, 85 metų, po gedulingų pamaldų šv. Petro parapijos bažnyčioje, spalio 2 palaidotas N. Kalvarijos kapinėse. Velionis gyveno 681 E. 5-th St. Nuliūdime paliko du sūnus.

Jurgis Strazdas, kuris anksčiau gyveno Brocktone, o vėliau nusikėlė į Bostoną, dabar įsteigė savo kirpyklą prie Braintree, Mass., (Shopping Center).

BILIJETAI į operetę "Viengungiai" gaunami šv. Petro par. klebonijoje, Onos Ivaškienės baldų krautuveje, St. Minkaus gėlių krautuveje, A. Daukanto maisto krautuveje Cambridge, pas Benzevičius, B. Gailiūniene, S. Rimaitę, N. Grabol, V. Valatką, šv. Petro parapijos choristus ir tretininkus.

1959 Rugsėjo mėn. 30 d.

KVIETIMAS
KVIEČIAME VISUS Į TT. PRANCIŠKONŲ
SPAUDOS VAKARĄ
įvyksiantį
Oct.-Spalių mėn. 18 dieną,
sekmadienį 3 val. p.p.
THOMAS PARK HIGH SCHOOL AUDITORIJOJE
So. Boston, Mass.
Šio vakaro svarbiausia atrakcija — D. Andriulio 2 veiksmų operetė "VIENGUNGIAI" su Choro koncertu, kuriam vadovauja ilgametis muzikas J. Beinoris. Operetės statytojai: Mėno mėgėjų ratelis iš Worcester, Mass.
Užtikrindami Jums puikų vaidinimą su malonių koncertu, lauksime Jūsų atsilankymo.
Ta pačia proga visi Pranciškonų leidiniai bus galima užsisakyti papigintomis kainomis: "Darbininkas" — metams tik už \$5.00, "Aidai" — \$5.00, "Varpelis" — \$2.00. Bus didelis lietuviškas spaudos kioskas.
Kviečiami visi apylinkės lietuviai gausiai dalyvauti ir tuo pačiu paremti katalikiškąją Pranciškonų spaudą.
RENGĖJAI

Prieinamiausiomis kainomis su labai gerom išsimokėjimo sąlygom ir pristatymu į vietą iš ONOS IVASKIENĖS

BALDŲ KRAUTUVES
galima gauti butui moderniški baldai, įvairios lėmos, vaikam lovitės, virtuvės reikmenys ir k.
LITHUANIAN FURNITURE CO.
366 West Broadway, So. Boston 27, Mass. Off. Tel.: AN 8-4618. Res.: AN 8-5961
Krautuveje galima gauti DARBININKĄ, pratęsti prenumeratą arba užsisakyti naujai.

GERIAUSIŲ PASAULYJE rašomų mašinelių katalogus ir informacijas su viso pasaulio rašomais, gausite veltui, tik praneškite savo adresą:
J. L. GIEDRAITIS, 1632 Broad Street Hartford, Conn.,
Sąžiningas patarnavimas

Evergreen 8-9794
M. and Z. Collision Works
JULIUS MALDUTIS savininkas
Sulankstytų automobilių dailių istiesinimas, pakeičimas naujomis, dažymas ir poliravimas
937 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

William J. Drake- Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas Hikory 1-5220

LAIDOJIMO DIREKTORIAI
Tel. Evergreen 7-4335
Stephen Aroniskis (ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNISKA KOPLYCIA
423 Metropolitan Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas (BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Evergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Salinskas
Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest Parkway Station) Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. Virginia 7-4499

Waitkus FUNERAL HOME
197 Webster Avenue PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį Nauja moderniška kopyčia šermentis dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434